

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 25 - Wed. Oct. 25, 1995

FINNISH AMERICAN WEEKLY

91. vuosikerta Vol. XCI No. 42

50 cents

Suomalaisyrityksiä ostettu ulkomaille ennätysmäärä

Suomalaisyrityksistä yhä usempi siirtyy ulkomaalaisten omistukseen. Jos alkuvuoden tahti jatkuu, ulkomaalaisten yritysostoissa saavutetaan tänä vuonna uusi ennätys.

Eniten suomalaisyrityksiä ovat alkuvuodesta ostaneet ruotsalaiset. Liikevaihdon suuria yrityskauppoja hallitsevat amerikkalaiset, joskin kaikkein suurin kauppa, Amerin Toyota-toiminnot, meni japanilaisille.

Ulkomaalaisia sijoituksia Suomeen houkuttelevan Invest in Finland -toimiston toimitusjohtaja Nils-Christian Berg uskoo, että ulkomaalaisomistus elvyttää Suomen työllisyyttä. Ulkomaisten omistajansa kautta suomalaisyritys pääsee uusille markkinoille ja voi tätä kautta kasvattaa tuotantoaan ja työvoimaansa.

Toimiston mukaan ulkomaalaiset perustivat Suomeen tai ostivat 1994 lähes

50 yritystä. Tänä vuonna samaan lukuun on päästy jo puolessa vuodessa.

Viime vuoden yrityskauppoista lähes kolmannes meni amerikkalaisomistukseen. Ruotsalaisten haltuun siirtyi viidennes.

Tänä vuonna Suomessa ovat eniten ahkeroineet ruotsalaiset, jotka ovat ostaneet ainakin 15 yritystä. Yhdysvaltoihin on siirtynyt runsaan kymmenen yrityksen omistus.

Tämän vuoden yritysostojen Suomeen tuoman rahan määrästä ei vielä ole tietoa. Viime vuonna suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen nousivat ennätystasolle eli vajaasta viidestä miljardista markasta 7,7 miljardiin markkaan.

Suomen Pankin mukaan pääomaa on tämän vuoden tammi-kesäkuussa virrannut maahan ainoastaan 1,6 miljardia markkaa. Luvun pienuus selittyy sillä että tehtyjen kauppajen hinnat eivät vielä ole tulleet Suomeen.

Huhtala Oil Company täyttää 50 vuotta

EAST TEMPLETON, MA - Kolme sukupolvea palvellut suomalaissiirtolaisen Toivo Huhtalan perustama Huhtala Oil Company juhlii 50-vuotista toimikauttaan hyväntekeväisyyden merkeissä. Sivulla 6 ja 10.

Stipendi kantamaan Jorma Hynnisen nimeä

Ooperalaulaja Jorma Hynnisen nimeä kantava stipendi on perustettu Minnesotan yliopiston musiikkitehteen laitokseen. Stipendin lahjoittaja on Concordissa (MA) asuva Aina Swan Cutler, joka on toisen polven suomalainen ja tunnettu suomalainen musikin puolesta puhuja.

Aina Swan Cutler lahjoitti stipendiä varten 50,000 dollaria. Rahastosta annetaan vuosittain apuraha lahjakkaalle baritonille, joka opiskelee Minnesotan yliopistossa.

Lisäksi Swan Cutler lahjoitti 250,000 dollaria Minnesotan yliopiston musiikkitehteen laitokselle. Lahjoituksen avulla perustettiin Suomalaisen esittävän musiikin rahasto, jolla tuetaan suomalaisen musikin - klassisen, jazzin ja kan-

sanmusiikin - edistämistä vieraillevien suomalaisten säveltäjien ja esittäjien avulla.

Jorma Hynnisen nimeä kantavan stipendin perustaminen tuli hänelle itselleen täytenä yllätyksenä. Stipendi juljettiin Ted Mann -salissa pidetyssä konsertissa, jossa Jorma Hynninen esiintyi pianisti Ilkka Paananen kanssa.

Jorma Hynninen ja Ilkka Paananen esiintyivät ennen Minneapolista Suomen suurlähetystössä Washingtonissa lokakuun 10. päivänä yhdessä sopraano Jaana Mäntysen ja amerikkalaisen sopraano Karen Parksin sekä baritoni Lawrence Craigin kanssa.

Konsertti suurlähetystössä järjestettiin yhdessä Savonlinnan Oopperajuhlien ja FinnFundin kanssa. Salin

täyteinen yleisö koostui paitsi Washingtonin taide- ja talouspiireistä myös kansainvälisistä pankkimiehistä ja naisista.

Konsertti oli ajoitettu samanaikaisesti Maailman pankin vuosikokouksen kanssa.

Tilaisuudessa olivat mm. Suomen valtiovarainministeri Iiro Viinanen ja Suomen Pankin pääjohtaja Sirkka Hämäläinen, joka suurlähettiläs Jukka Valtasaaren kanssa toivotti vieraat tervetulleiksi.

Pankinjohtaja Hämäläinen on Savonlinnan oopperajuhlien johtokunnan jäsen ja tässäkin ominaisuudessa saattoi toimia asiantuntevana konsertin kuuluttajana.

Konsertti myös äänitettiin levytystä varten.

(Suomen suurlähetystö)

Suomella omat sivut Internetissa

Suomen presidentti Martti Ahtisaari on saanut omat sivunsa internetiin. Presidentin kotisivuille on koottu mm. Martti ja Eeva Ahtisaaren henkilö tiedot, kaikki Ahtisaaren pitämät puheet, hänen koti- ja ulkomaanmatkansa, sekä tietoa presidentin tehtävistä ja presidentti-instituutiosta.

Presidentin lehdistöavustajan Jussi Lähteen mukaan ajatus kotisivuista syntyi jo keväällä 1994. Toiveita presidentin tietokannan perustamisesta olivat Lähteen mukaan esittäneet mm. koulut,

opiskelijat, tutkijat ja toimittajat.

Samalla kotisivut ovat Suomen käyntikortti maailmalle. Lähde mainitsi, että muissa maissa on vastaavia sivuja.

Valtioneuvostolla oma kotisivu

Viime viikon maanantaina julkistettujen presidentin www-sivujen lisäksi internetistä voidaan hakea tietoa Suomen johtajista ja suomalaisia itseään koskevista päätöksistä valtioneuvoston jatkuu sivulla 14

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-12

• ALMANAKAT

• Jorma Hynninen scholarship established at University of Minnesota

• ASF translation prize to Sonta Wichmann

• Huhtala Oil & Templeton Garage Inc. celebrating 50 years in business

(photo above)

Suomen vanhin asuinpaikka Lahden Ristolassa

Tänä vuonna 90 vuotta täytävä Lahti on kaupunkina nuori, mutta asuinseutuna Suomen vanhin: kivikautinen Ristola Renkomäen kaupunginosassa, viisi kilometriä keskustasta etelään, ajoittuu vuoden 7300 eKr. tietämille.

Itämeren edeltäjä, mahtava Ancylysjärvi ulottui 9,300 vuotta sitten Lahteen. Rannalla asui todennäköisesti muutama kymmenen ihmistä - niin kuin kivikauden asuinpaikoilla yleensä.

Asukkaat ovat pyytäneet riistaa ja kalastaneet. He olivat eurooppalaisia. Eurokon-takteista vihjasee muun muassa viime kesän kaivausten arvokkain löytö: gramman painoinen piinulenkärki.

Piitä ei Suomessa ole, joten ulenkärki on tuontitavaraa.

Yrityksiltä toivotaan rahaa kaivauksiin

Ristolassa tehtiin kesäkuussa koekaivauksia, joista on ilmestynyt raportti.

"Tulokset ovat parempia kuin kukaan kuvitteli. Työtä on jatkettava. Vanhimman alueen lisäksi on tutkittava nuorempia asutusjaksoja, joista saatiin selkeitä viitteitä", Lahden museonjohtaja Jouko Heinonen sanoo.

Heinonen ei itse kaivanut maata, mutta jotain hänkin "kaivoi": rahaa hankkeelle.

Lahden museo on varaton, joten piti löytää yksityistä tukea. Rahoittajaksi löytyi Pohjola-yhtiöt. Lisäksi yhteen hiileen puhalsi usea hallintokunta.

Ristolasta tarvittaisiin radiohiilijoiutus: ajoitus perustuu nyt rannansirtymään eli Ancylyksen vetäytymiseen.

Perusoletus on, että kivikauden ihmiset viihtyivät aina rantamaisemissa; Ristolassa ranta on ollut juuri noin 9,300 vuotta sitten.

Museonjohtaja neuvottelee jatkosta Pohjolan kanssa.

"Vetoamme myös muihin Lahdessa toimiviin ja lahtelaisiin yrityksiin. Katsotaan, onko lahtelaisuudella mitään merkitystä. Maan ensimmäinen asuinpaikka on asia, jota voi hyödyntää."

"Turusta puhutaan aina vanhana kulttuuriseutuna. Siellä oli kuitenkin kuusi metriä vettä päällä silloin, kun Lahdessa oli asuttu tuhat vuotta", Heinonen sanoo.

Tärkeä osa asutushistoriaa

Maanviljelijä Matti Huuskonen löysi kvartseja Renkomäen pelloilta 1966 ja toimitti löytönsä Kansallismuseoon. Ristola todettiin kivikauden asuinpaikaksi.

Pelastuskaivaukset tehtiin 1970-71, kun tietyömaa uhkasi tuhota paikan. Löytöjä oli kaksi tuhatta.

Sittemmin Ristolaa ei tutkittu kuin tänä vuonna, vaikka sen tutkiminen olisi tärkeätä Suomen asutushistorian selvittämiseksi.

"Ristola on kiistämättä yksi kiinnostavimpia esihistorian asuinpaikkoja. On epätodennäköistä, että vanhempia löytäisi, koska Ancylyus on noustessaan ne huuhtonut", Suomen asutushistorian tutkija, Riihimäen lasimuseon johtaja Heikki Matiskainen sanoo.

Yhtä vanhoja irtolöytöjäkin tunnetaan vain kaksi: Heino-lan Viikinaisten reenjalas ja Antrean verkko.

Kaivausten johtaja oli arkeologi Hannu Takala Arkeologisesta tutkimustoimistosta.

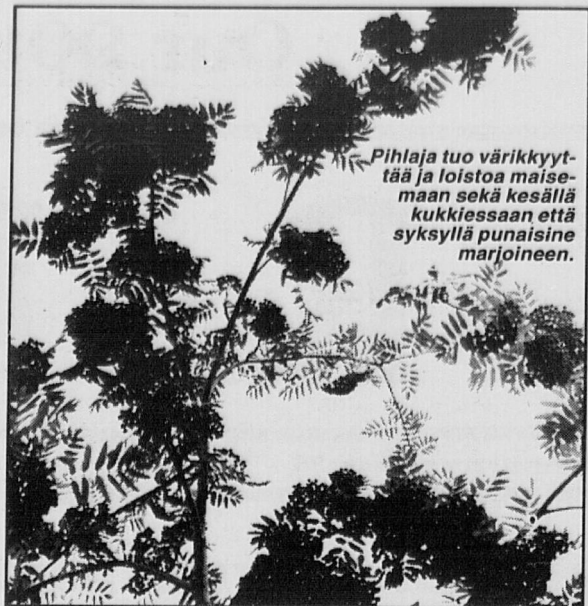
Esihistoriallista ongelmajätettä

Ristolassa asukkaat elivät, söivät, ulostivat, heittivät tšetit luontoon ja kuolivat - kaikkea siitä on osoituksena maaperän kohonnut fosforipitoisuus. Rikastumia on eräänlaista esihistoriallista ongelmajätettä.

Jos haluttaisiin, rikastumia voitaisiin seurata pitkin Porvoonjoen viertä ja päätyä muutama sata vuotta nuoremalle Askolan alueelle.

Väki on oletusten mukaan seurannut Ancylyksen rantaan, kun se äkkiä alkoi vetäytyä Tanskan salmien auettua. Veden pako on voinut olla melko nopeata.

(HS)

Pihlaja tuo värikkyyttä ja loistoa maisemaan sekä kesällä kukkiessaan että syksyllä punaisine marjoihin.

Pihlaja

Pihlaja, tieteelliseltä nimeltään *sorbus aucubaria* on pohjoissavolaisten maakuntapuuna. Pihlajalajeja Suomessa on peräti neljä. Muualla Pohjoismaissa ja läpi muun Euroopan pihlajalajeja on paljon enemmän. Enimmät niistä ovat risteymäsyntyisiä ja kasvavat pienillä alueilla.

Tavallinen kotipihlaja on yleisin koko Suomessa. Kaikkialla se ei kuitenkaan ole samannäköinen. Lapissa on oma rotunsa. Tämän pohjanpihlajan vuosikasvaimet ja lehdet ovat niukempikarvaisia kuin etelässä. Lehdykätkin ovat suipompia ja marjat selvästi pitkulaisempia.

Pohjanpihlaja vaihtuu vähitellen etelän kotipihlajaksi, eikä sekään ole kaikkialla samanlainen. Länneistä itään sen lehdykät käyvät pidemmiksi, suipommiksi ja paksummiksi. Niissä on vähän hampaista ja alukarvaa.

Ketusta ne ovat happamia

Ketunkin jo sanotaan tienneen, että happamia ovat pihlajanmarjat, ihan karvaista kerrassaan. Silti marja on arvokas hillojen ja juomien aines joko yksinään tai miedomman jatkeena. Marjoja maistelemalla löytää myös vähemmän tuimempia marjajaksiloita.

Pihlajan "marja" on itse asiassa pienoisomina. Sukulaisuus on niin läheistä, että omepuun oksan voi varttaa pihlajan oksaan. Jos sattuu marjakato, pihlajakoin toukka iskee omena.

Pihlajan kukinta ja marjonta vaihtelee vuosittain. Marjon-nasta on ennusteltu sääätä ja muuta tulevaa. Sitä ainakin pidetään varmana, että talven kynnyksellä pihlajanmarjat jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

HUOMIO!

RAIVAJAlla uusi faxnumero

508-343-8147

Voimassa välittömästi

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1995: \$12,839.71 + 200 FIM

George Richard Björnholm (Honolulu, HI) muistolle
Aune Wehter Koestler, New York, NY \$25.00

Siskonsa Vieno Kokon muistolle
Wainö E. & Irene M. Kokko ja
William E. & Ruth T. Kokko
Milford, NH \$100.00

Asta & Arvo Peltokangas, Fitchburg, MA \$10.00

Kittos lahjoittajille!

Exchange rate

October 12, 1995
1 Finnish mark = US \$.2328
1 US \$ = 4.2950
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Lokakuun 25 p., Sointu
Lokakuun 26 p., Amanda,
Niina, Manta
Lokakuun 27 p., Helli, Hellä,
Hellin, Helle
Lokakuun 28 p., Simo
Lokakuun 29 p., Alfred,
Urmias
Lokakuun 30 p., Ella
Lokakuun 31 p., Artturi,
Arto, Arttu
Marrask. 1 p., Pyry, Lyly
Marrask. 2 p., Topi, Topias
Marrask. 3 p., Terho
Marrask. 4 p., Hertta
Marrask. 5 p., Reima
Marrask. 6 p., Kustaa Adolf
Svenska dagen
ruotsalaisuuden päivä
Marrask. 7 p., Taisto

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lokak. 19, 1995
Lepokodin Ystävien ensimmäiset myyjäiset onnistuivat

Finnish-American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Lokak. 28. Halloween tanssit klo 8-11 ill. Don Toles vastaa musiikista.

Marrask. 1. Jäsenkokous ja pot luck klo 3 ip.

Marrask. 3. Myyjäiset (vanhaa tavaraa ja leivonnaisia) sekä lounas klo 9 aam. - 2 ip.

Marrask. 11. Sadonkorjuu tanssit klo 8-11 ill. "Just One" soittaa.

taas hyvin. Parhaat kiitokset ostavalle yleisölle ja kaikille työssä ja eri tehtävissä olleille reippaille myyjille. Yhteistyö on voimaa!

Saraskodista tuli suruviesti: Aino Hotanen kuoli 17. pv lokakuuta 92 vuoden ikäisenä. Muistotilaisuus on keskiviikkona 25 pv ruokasalissa. Tervetuloa.

Tämän viikon ilon hetkistä tahdon erikoisesti kiittää muusikoitamme, Leo Jaakolaa, Charles Hedlundia, Janet Kiveä ja Henry Forsteria sekä Suomen tyttöä Marjo Kortelaista. Hän johti yhteislaulut tiistaina.

Keskiviikon hartaushetkeä vietimme pastori Eino ja Sirka Salon seurassa. Tervetuloa

jälleen Floridaan ja kiitos Teille käynnistänne Lepokodilla.

Syntymäpäiväjuhla on aina kuukauden odotetuin tapahtuma. Parhaat onnittelumme Teille kaikille kunnioitettavaan ikään ehtineille: John Braski, 92 v., Lempi Lampi 90 v., Thor Söderholm 90 v. ja Aili Paulsen 81 v.

Tämän viikon lauantaina 21. pv. vietettiin Annan Majalla kotimme 25-vuotisjuhlaa arvokkain juhlamenoin. Sydämellinen kiitos ohjelman suorittajille sekä koko jäsenistölle. Ilman Teitä ei ilta-päivästä olisi tullut niin juhlaavaa kuin siitä tuli.

Lepokotterveisin
Elina Kuronen

Merita päättää nyt Tunturissa.

Merita tarjoutuu ostamaan Tunturipyörän

Merita-pankki tarjoutuu ostamaan kaikki Tunturipyörä Oy:n osakkeet. Pankki sanoo, että omistus Tunturipyörässä on tarkoitettu vain väliaikaisesti.

Merita sai heinäkuussa pi-

dettävässä panttihuutokautassa haltuunsa 71.27 prosenttia Tunturipyörän äänistä. Pankki tarjoutuu nyt arvopaperimarkkinalain perusteella lunastamaan loputkin Tunturipyörän osakkeista.

Seppälälle myymälä Tallinnaan

Stockmann-konserniin kuuluva Seppälä avaa keväällä ensimmäisen myymälänsä Tallinnassa. Naisten, miesten ja lasten vaatteita myyvän liikkeen valikoima on samanlainen kuin Suomessa.

Uusi liike avataan Viru-hotellin yhteyteen samoihin tiloihin, joissa nyt on Stockmannin myymälä. Stockmannille on Tallinnassa rakenteilla kaksikerroksinen 5,300 neliömetrin laajuinen tavaratalo. Sen on määrä valmistua ensi vuoden huhtikuussa.

Seppälän myymälän arvioidaan työllistävän 18 henkilöä. Henkilökunta tulee olemaan virolaista, mutta myymäläpäällikköä haetaan Suomesta.

PIHLAJA . . .
jatkoa edelliseltä sivulta

houkuttelevat luokseen lintu-parvia. Myös Lapista vaellukselle lähteneet tilhet kiintyvät punertaviin marjaryppäisiin.

Linnut rahtaavat pihlajan siemeniä kaikkialle. Taimia nousee korkeidenkin metsäpaasien ja kallioiden sammalpäällyksille. Jopa vanhojen puitten oksahankojen lehtimullaksella taimet kasvavat pituutta.

Hyvillä mailla ja aukeilla pihlaja varttuu iskoksi ja monirunkoiseksi puuksi. Karukoilla ja metsän varjossa se jää pensaaksi, useimmiten vielä kituliaaksi ja kukittomaksi.

Asutuilla mailla pihlajaa esiintyy erityisen paljon. Kasvahoilla, aukeamilla, pientareilla ja pihloilla pihlajapuut ovat kauniita pitkin kesää. Kauneimmillaan ne ovat kukkiessaan ja marjaisina.

Pihlaja on ollut vakavasti ehdolla Suomen kansalliskukaksi. Pohjoissavolaiset ovat saaneet arvokkaan tunnusk-

From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home safe and satisfied, Finnair wants your trip to be all you want it to be.

On your way to Helsinki,

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, and our onboard service award-winning.

enjoy the highest

It's also why our aircraft are comfortable and meticulously maintained and we offer the best schedules to Helsinki. Plus a wide range of convenient connections throughout Finland.

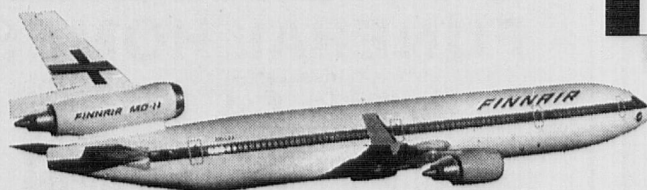
standard of service.

If business takes you (or your cargo) to Scandinavia, Russia, Ukraine, or the Baltics, fly Finnair through Helsinki, the gateway to the new Northern Europe. For reservations, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon Concern For The Individual

FINNAIR NONSTOP SERVICE TO HELSINKI

NEW YORK - HELSINKI

Days	Depart JFK	Arrive HEL
M,T,W,Th,F,S	5:55 p.m.	8:50 a.m.*

MIAMI - HELSINKI

Days	Depart MIA	Arrive HEL
Tu	7:45 p.m.	12:10 p.m.*
Su	4:35 p.m.	9:00 a.m.*

HELSINKI - NEW YORK

Days	Depart HEL	Arrive JFK
M,T,W,Th,F,Sa	2:15 p.m.	3:55 p.m.

HELSINKI - MIAMI

Days	Depart HEL	Arrive MIA
Tu	2:10 p.m.	6:00 p.m.
Su	10:55 a.m.	2:45 p.m.

*Next day. Schedule effective Oct. 29, 1995 - Mar. 30, 1996. Subject to change without notice. Other connections are available.

Kuolleita

Vieno Kokko

MILFORD, NH - Vieno Kokko, 81, 95 High St., kuoli lokak. 19, 1995 Elliot sairaalassa Manchesterissä heikentyneen terveyden seurauksena.

Hän oli syntynyt Rockport, MA:ssa Matti ja Hilja J. (Salo) Kokon tyttärenä. Koulunsa hän kävi Milfordissa ja piti tervehdyspuheen Milford High Schoolin 1932 luokan päättäjäisstilaisuudessa. Hän jatkoi opintojaan Hesser Business Collegessa Manchesterissä valmistuen 1934.

Edesmennyt oli työskennellyt useita vuosia kirjanpitäjänä Silver Brothers Inc. firmassa Manchesterissä. Sitä seurasi yli 30-vuotinen toimikausi kirjanpitäjänä ja konttorin hoitajana New England Co-Operatives Inc.:ssa Bostonin seudulla. Lisäksi yli 40 vuoden ajan hän oli ollut Milfordissa toimivan Kokko Buildings Inc.:n kirjanpitäjänä.

Kokko oli kuulunut Framinghamissa toimivaan Zonta Internationaliin ja kuului Finlandia Foundationin Bostonin jaoston perustajajäseniin ja oli sen entinen sihteeri.

Edesmennyt oli toiminut Milford Historical Society ja Mooreland Clubin (Milford) sihteerinä. Hän oli myös toiminut American Stage Festivalin (Milford) johtokunnan sihteerinä.

Hän oli ansiokas pianisti

ja oli säestänyt useita laulajia.

Kaipaamaan jäi kaksi veljeä, Waino O. ja William E. Kokko, kumpikin Milford; neljä sisarusten lasta lapsineen; sekä useita serkkuja.

Hautaaminen Riverside hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Souhegan Nursing Association, 24 North River Road, Milford, NH 03055 tai Milford Historical Society, P.O. Box 609, Milford, NH 03055.

George Bjornholm Sr.

HONOLULU, HI - George Richard Bjornholm Sr., 77, kuoli lokak. 15, 1995.

Hän oli syntynyt kesäk. 20, 1918 Quincy, MA:ssa ja oli Quincy High Schoolin kasvat. Hän oli asunut myös Hansonissa ja Plymouthissa. Eläntönsä hän oli ansainnut terästyöläisenä.

Edesmennyt oli Elks Lodgen jäsen.

Kaipaamaan jäi puoliso Sylvia (Knuttunen) Bjornholmin lisäksi kaksi poikaa, George R. Bjornholm Jr., Port Orange, FL ja Michael R. Bjornholm, Tokio, Japani; sisko Aili Stylin, Duxbury, MA; seitsemän lastenlasta; ja kaksi lastenlasten lasta.

Poika Wayne A. Bjornholm oli kuollut aikaisemmin.

Diamond Head Mortuary huolehti hautaamista koskevista järjestelyistä. Tuhkat sirotettiin Elks Lodgella, muistotilaisuus pidetään myöhempänä ajankohtaja Massachusettsissa.

Elsie E. Harris

FITCHBURG, MA - Elsie E. (Johnson) Harris, 78, 133 Ashby State Road, kuoli lokak. 21, 1995 Highlands Care Center:ssä pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt jouluk. 16, 1916 Fitchburgissa Matti ja Mary (Hytänen) Johnsonin tyttärenä ja oli asunut siellä monia vuosia. Hän oli Fitchburg High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi puoliso Frederick L. Harris; poika Mathew W. Harris, Columbia, MD; veli Waino Johnson, Tilton, NH; kaksi siskoa, Della Paakkonen, Gardner ja senia Ruumbus, Michigan; kolme lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautauslaitos, 129 Elm St., toimitti hautaamisen Forest Hill hautausmaahan.

Verkkoraha askarruttaa viranomaisia

Maailmanlaajuiseen internet-verkkoon kehitteillä oleva elektroninen käteinen eli verkkoraha on yllättämässä viranomaiset. Näillä näkymin ensimmäiset verkkorahat lasketaan liikkeelle USA:ssa, Hollannissa ja todennäköisesti myös Suomessa viimeistään ensi vuonna.

Suomen lainsäädäntö ei kuitenkaan tunne elektronista käteistä ollenkaan. Suomen Pankki aikookin tehdä aloitteen, että nykylainsäädäntöä alettaisiin pikaisesti päivittää ajan tasalle. Laki ei esimerkiksi sano mitään, kuka elektronista rahaa saa laskea liikkeelle.

Verkkorahan on ennustettu mullistavan etenkin tiedonkauppaamisen. Se antaa entistä paremmat mahdollisuudet myös veronkiertoon ja rahanpesuun. Jotkut tutkijat uskovat, että verkossa, ohi perinteisten kanavien liikku-

va raha vie talouspoliittisia työkaluja hallitukselta ja keskuspankeilta.

Lyhyesti kuvattuna verkkoraha on rahaa, jota voi siirtää pankista omalle tietokoneelle, ja sieltä edelleen on line-verkon kautta eteenpäin. Verkkorahasta ei jää jälkeä pankkiin kuten luottokorttiosakkesta.

Teollisuus kärsii liioista investoinneista

Suomen teollisuuden kannattavuus lipeää liioihin investointeihin ja niitten aiheuttamiin liian alhaisiin käyntiasteisiin, arvioi Helsingin kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professori Eero Artto.

Hän on tutkinut Suomen, Ruotsin ja Saksan teollisuuden pörssiyrityöitten kannattavuutta ja kilpailukykyä lähimmän kymmenen vuoden ajalta ja luonehtii tuloksia Suomen kannalta "masentaviksi".

Ilonaihe on, että viime vuonna ja todennäköisesti myös tänä vuonna pääoman tuotto Suomen teollisuudessa ajaa kirikkaasti vertailumaitten ohii.

Suomen teollisuuden velkaantumisaste oli viime vuonna 55 prosenttia, Ruotsissa ja Saksassa runsas kolmannes. Puhtaat investoinnit olivat viime vuonna Suomessa kymmenen prosenttia liikevaihdosta, Saksassa 6,5 prosenttia ja Ruotsissa vain vajaat kaksi prosenttia.

Syksyn tuulet

Syksyn tullessa kylmät tuulen viimat puhaltaa, ei tiedä mistä ne tulee ja minne ne menojaan pitää.

Näin lintuset parvittain puun oksien välillä pukevan pään varjoa etsien.

Puiden lehdet kattona linuella on. Vähän ne levähtää ja taas matkaa jatkavat, koska linnulla ei kotia vakituista ole.

He visertään sinitalvaan alla Luojaansa kiittävät. Sillä suuri on Jumala joka on huolen pitänyt niin pikku linnutkin voivat eleskellä, talvaan Isän armoa nauttien.

Oi kaunista on lintujen laulu ja äänekin ert viisillä soi. Kiitos sulle Jumala, että pidät huolta meistäkin ihmislapsista niin pienistä suurempaan.

Hilja Kaasik

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

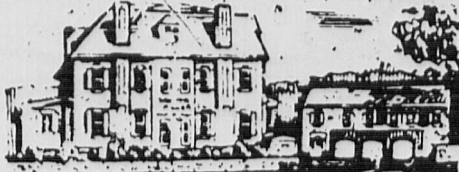
In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautauslaitos

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

MUISTA
testamentissasi
RAIVAAJAA!
Siten turvaat
suomalaisen perinteen
jatkuvuuden.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davison

Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

From the desk of Stig Häggblom:

Kytäjän kartano näyttää esimerkkiä

Monet Raivaajan lukijat ovat joskus lukeneet kuukausijulkaisua nimeltä *Eeva*, jota luotsaa maailmalle A-lehdet Oy Suomessa. Moni kenties lehteä ei ole milloinkaan nähnyt.

Itse luin *Eevaa* melko tarkasti työni vuoksi kolmisenkymmentä vuotta sitten. Nyt en ollut vuosin nähnyt kunnes eräs numero osui käteen, maaliskuun numero tältä vuodelta.

Tässä *Eevassa* kerrotaan Kytäjän kartanosta, joka sijaitsee likellä Hyvinkään kaupunkia Uudellamaalla. Kartano on eräs maamme suurimpia, pinta-alaa peräti yli 3,000 hehtaaria, mutta tilaa on joskus ollut vieläkin enemmän.

Kytöjärven tuntumassa oleva päärakennus on vuodelta 1882, mutta kartanon historia sai alkunsa Ruotsin vallan aikana 1500-luvulla. Sellaisia nimiä kuten Tott, Brahe, Fleming, Armfelt ja Linder esiintyy kartanon omistajien joukossa kunnes sitten vuonna 1932 omistajaksi tuli Väinö Vähäkallio. Tämä henkilö sattui olemaan sekä arkkitehti että rakennushallituksen pääjohtaja.

Tämän Vähäkallion ainut

poika kaatui sodassa, joten jouduttiin loikkaamaan yli yhden sukupolven siinä tilanteessa ja näin olivat Kai ja Irma Vähäkallio hyvin nuoria saadessaan suuren kartanon vastuulle.

Suomessa 70-luvun puolivälissä asuneet ihmiset saivat uutisvälineiden kautta tutustua Kytäjän kartanon synkimpään vaiheeseen, kun kartanon omistaja pikaistuksessaan ampui kartanon maille luvatta leiriytyneet neljä nuorta ja riisti myöhemmin hengen itseltään. Selvääkin selvempää on, että järkyttävä tapahtumasarja langetti synkän varjon koko kartanon ylle.

Eevassa nyt kuitenkin kerrotaan aivan uusista kartanon vaiheista ja tämä on syy, minkä vuoksi nappasin tästä aiheen tämänviikoiselle pakinalle.

Lama piti muutama vuosi sitten lujasti Suomea kourisemaan ja lama tuntui myös Kytäjän kartanolla, missä omistaja ajautui konkurssiin ja suuri omaisuus joutui pankkimaailman valtaan.

Tyypillistä tässäkin tapauksessa on, että Venäjältä tulleita (tai tuotua) rahaa - ei kuitenkaan rupla vaan dol-

lareiden muodossa - oli mukana taistelemassa Kytäjän omistuksesta.

Eeva kertoo tästä taistelusta ja kuinka joensuulaiset liikemiesveljekset (?) Retno ja Yrjö Laakkonen lähtivät kilpaan mukaan ja lopulta selvisivät voittajina - kuitenkin pulittuaan 46,8 miljoonaa markkaa tästä omaisuudesta.

Uusi omistajaperhe pani sitten 29-vuotiaan Mikko Laakkosen hoitamaan kartanoa pienellä mutta vaativalla ohjeella: toiminta tuottavaksi ja ainakin kannattavaksi!

Kaikki tämä tapahtui vain noin puolisentoista vuotta sitten. Kytäjän pääelinkeino on tällä hetkellä hevostallien pito. Toinen tärkeä toiminta on sikojen pito. Sikoja löytyy 1,200 ja sikalanhoitajia suuressa kivenvetäessä on kolme henkilöä. Ulkopuolinen maanviljelijä on vuokrannut pelot. Näitäkin on peräti 500 hehtaaria.

Tämän pakinan tarkoitus ei ole lähteä veikkaamaan, mikä voisi olla Kytäjän kartanon tulevaisuus. Tarkoitus on vain täällä näyttää, miten

Suomessa toimii "uusi aika" ja miten kaikki muuttu. Neuvostoliiton aikana ei ulottunut itäisen naapurimme sijoitustoiminta Suomeen, mutta nykyisin ulottuu. Halutaan olla mukana vapaassa kilpailussa ja myös ollaan.

Mitkä sitten ovat vaikutukset pitemmän päälle, se tietenkin nähdään vasta joskus tulevaisuudessa.

Kirjoittajalla on velti, joka asuu omakotitalossa Kotkan satamakaupungissa. Eräänä kauniina päivänä hän huomasi, että naapuritaloon oli

tullut uusia ihmisiä. Kukkimppu kädessään hän lähti toivottamaan uusia naapureita tervetulleiksi. Ilmeni, että uudet naapurit olivat itärajan takaa, venäläisiä.

Uusi naapuri kiitti kukista ja kertoi olevansa pankinjohtaja. Pankkini on hyvässä kunnossa, uusi naapuri vakuutti.

Hyvä asia, jos pankki on kunnossa. Hyväkuntoisia pankkeja on Suomen maassa ollut peräti vähän viime vuosina, valittavan vähän todellakin...

Stadin slangin säilyttämiseksi oma yhdistys

Stadin slangin eli Helsingin puhekielen taltioimiseksi, vaalimiseksi ja tutkimiseksi on perustettu ensimmäinen virallinen yhdistys. Stadin slangin ry:n puheenjohtajaksi valittiin toimittaja **Voitto Sulander**.

Yhdistyksen tarkoituksena on järjestää stadin slangin sanojen ja sanontojen keruuta sekä edistää slangin syntyhistorian sekä slangisanojen merkityserojen tutkimista kaupunginosien välillä. Yhdistys pyrkii lisäksi slangitiedon levittämiseen peruskouluissa ja muissa oppilaitoksissa.

"Stadin Slangi on katoavaa kansanperinnettä. Nykynuoriso ei enää osaa sitä lähes lainkaan. Sen keskuudessa on muodostunut uutta slangia, jota puhutaan ympäri

maan", yhdistyksen puheenjohtaja Voitto Sulander harmittelee.

Hänen mukaansa yhdistys haluaa säilyttää vanhan slangin ja kerätä lisää sanoja. Tekeillä on muun muassa laaja slangisanakirja. Yhdistys ei pidä kuitenkaan edes mahdollisena sitä, että slangia ryhdyttäisiin puhumaan uudelleen.

Perinteinen stadin slangin on Sulanderin mukaan lähinnä ruotsin ja venäjän kielen sanoista muodostunutta puhekieltä, mutta siinä on sanoja myös mm. englannin ja saksan kielestä. 1950-luvun jälkeen slangin puhumisen tahto alkoi vähitellen hiipua ja tällä haavaa sitä osaa karkean arvion mukaan enää 2,000-5,000 ihmistä.

Suomeen neljä mitalia MM-kasa-ammunnassa

Australiassa järjestetyt kolmannet kasa-ammunnan MM-kilpailut olivat suomalaisittain menestyksekkäät. Päätöspäivänä **Antti Pallaspuuro** toi neljännen mitalin sijoittumalla kolmanneksi raskaan luokan 300 metrillä.

Aiemmissa MM-kisoissa Suomi on saavuttanut vain yhden pronssin, jonka Ahvenanmaan **Rune Fagerström** otti Lohtajalla 1993.

Australiasta suomalaiset pelasivat neljän mitalin kera: kultaa Vantaan **Markku Ahlava**, hopeaa Pattijoen **Ari Löppönen** ja Ahlava sekä pronssia Keravan Pallaspuuro.

Kasa-ammunta on tarkkuuslajien "aatelia", jossa patruunat ja aseet ovat suurelta osin ampujan itsensä tekemiä. Kiväärit ovat ammuttaessa tuen päällä.

Kilpailuissa lauotaan viiden laukauksen "kasoja", joiden pienuus ratkaisee järjestyksen. Kasojen tulee sijaita tie-

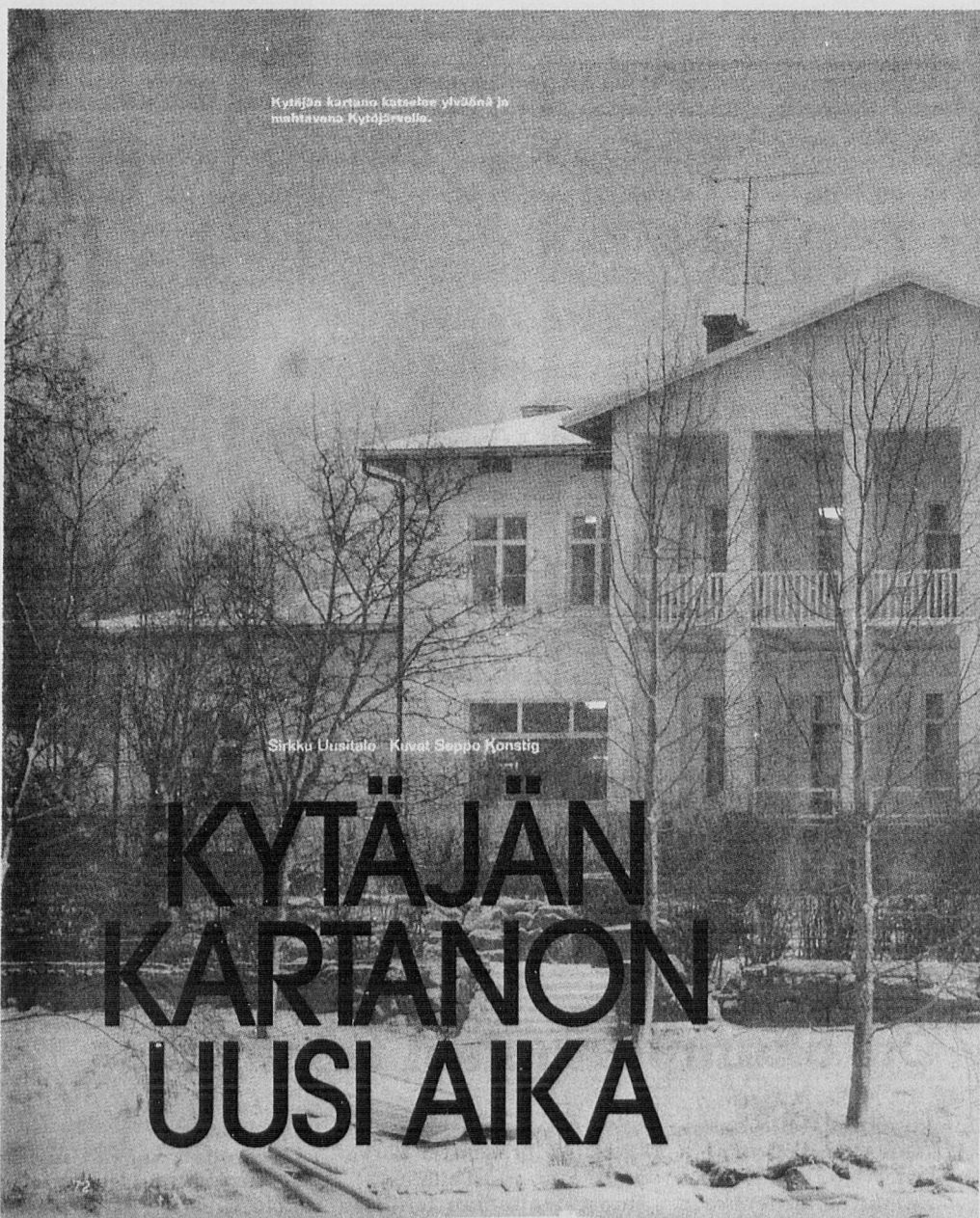
tyn alueen sisällä, mutta niiden ei tarvitse olla taulun keskipisteessä.

Sisu laajentaa Venäjälle

Sisu laajentaa metsäkoneiden myyntiään Venäjälle. Parhaillaan haetaan myyntipäällikkö **Antero Siuruan** mukaan lisää henkilöstöä Tampereelle. Jakutiaan on toimitettu yli 50 metsäkoneetta ja Venäjän Karjalaan yli 30 koneetta.

"Kauppaa on tehty silkalla rahalla ja se on saatu vielä etukäteen", Siurua kertoi.

Yhtiö on laajentanut myös kotimaassa. Kuopiossa avattiin ensimmäinen metsäkoneiden huoltopiste. Koko itäistä Suomea palvelevassa Kuopion palveluksessa voidaan valmistaa myös kuljetusaloja asiakkaiden toivomusten mukaisesti.

Eevan sivulla 72 alkaa *Sirkku Uusitalon juttu* (kuvat *Seppo Konstig*), missä kuvataan jättiläiskartano Kytäjän historiallisia ja mielenkiintoisia vaiheita. Kartano oli partsen vuotta sitten myynnissä ja kilpailussa oli mukana myös venäläiset intressipitit. Kartano kuitenkin meni lopulta suomalaisostajalle kauppahintaan 46,8 miljoonaa markkaa.

EAST TEMPLETON, MA - Huhtala Oil and Templeton Garage Inc. juhlii 50-vuotista toimikauttaan tällä viikolla.

Juhlinta lähti vauhtiin lauantaina, lokakuun 21. p:nä Gardner Municipal Golf kentällä pidetyn hyväntekeväisyys golfkilpailun merkeissä. Vaikka kenttä jouduttiinkin sateiseen sään takia sulkemaan ja peli keskeyttämään, Gardnerin, Templetonin, Athol'n, Ashburnhamin, Wincendonin, Hubbardstonin, Phillipstonin ja Westminsterin vähävaraisten ravitsemiskeski-työiden kassat kasvavat. Lopullinen summa ei ole vielä tiedossa, mutta yhtiön presidentti David Huhtalan mukaan \$10,000 tulee täyteen.

Juhlaviiikon aikana jokaisesta myydyistä bensagallonasta annetaan 2 senttiä paikallisille PTO ryhmille ja booster clubille.

Perjantaina (27. p:nä) keskiviikkona ja klo 3:00 ip. välisenä aikana regular bensaa myydään .977 gallonahintaan.

Lauantaina (28. p:nä) on avoimien ovien päivä klo 10:00 aam. - 2:00 ip. välisenä aikana virvokkeineen ja ohjel-

Gardnerin bensa-asema Oak ja West Streetten risteyksessä.

Huhtala Oil Company palvellut 50 vuoden ajan

mineen.

50-vuotisjuhlallisuuksien muodossa "voimme kiittää asiakkaitamme heiltä saamastaan kannustuksesta menneiden 50 vuoden aikana", David Huhtala toteaa.

Kolme sukupolvea

Lokakuun 28. p:nä 50 vuotta sitten Davidin isä, edesmennyt Toivo Huhtala, osti Route 2 A:n varrella sijaitsevan pienen bensa-aseman Jack Holmboilta.

Toivon pojan Richard Huhtalan ensimmäinen työpäivä asemalla oli lokak. 29, 1945.

"Silloinen työvoima koostui isästäni, yhdestä bensa-pumppaajasta, yhdestä öljykuskista ja yhdestä korjausmiehestä", Richard muistelee.

Vuoteen 1968 mennessä firma oli kasvanut melkoisesti ja sijaintipaikkaa piti vaihtaa rakenteilla olleen Route 2:n johdosta. Nykyinen sijainti-

paikka 198 Patriots Rd. ostettiin ja uusi rakennus rakennettiin.

Huhtalalla on toinen bensa-asema Oak ja West Streetten kulmauksessa Gardnerissa ja neuvottelut ovat käynnissä toisen Shell aseman kanssa. Huhtala on myynyt Shellin tuotteita alusta alkaen.

Huhtala Oil and Templeton Garage Inc.:llä on 50 henkilön työvoima, kaksi tankki-autoa, yhdeksän jakeluautoa, 10 palveluautoa, neljän työskentelytilan korjaamo ja täydellinen bensa- ja öljypalvelu.

David Huhtala ja hänen veljensä Peter ja Paul ovat kaikki aloittaneet tankkaamalla bensaa 14-vuotisena. Ric-

hardilla on takanaan 50 vuoden kokemus, hänen puolisollaan Ellenillä 40 vuotta, Davidilla 19, Peterillä 21 ja Paulilla 19 vuotta.

Richard Huhtalasta tuli firman presidentti 1968 hänen isänsä jäädessä eläkkeelle. Hän jätti viran tänä vuonna. Vaikka hän virallisesti erosi muutama vuosi sitten, hän on paikalla auttamassa poikaan tuon tuosta.

Koko Huhtalan perhe osallistuu erittäin aktiivisesti kotikaupunkinsa ja sen lähiympäristön toimintaan useilla eri sarjoilla niin urheilun kuin sivistyksellisen hyväntekeväisyystyön parissa.

Tuotteet, palvelu, henkilökunta ja hinta, siinä Huhtalan salaisuus.

Joulutervehdysten aika

Muistattehan Raivaajan joulutervehdykset? Entiseen tuttuun tapaan julkaisemme tänäkin vuonna joulutervehdyksiä lukijoillemme. Tapa on osoittautunut suosituksi ja käteväksi.

Kaikki henkilökohtaiset tervehdykset julkaistaan yhdessä numerossa, jouluk. 6. p:nä. Niiden tulee olla toimituksessamme marrask. 25. päivään mennessä.

Täyttämällä ja postittamalla oheisen kupongin, voitte tervehdiä kaikkia suomalaisia ja amerikansuomalaisia ystäviäsi Raivaajan välityksellä. - Toimikaa nopeasti, aika on vähissä!

Joulutervehdyksiä

Tervehdi ystäviäsi jouluna
Raivaajan välityksellä

\$11.00 ilmoitus

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(Voitte valita myös oman tervehdyksenne)

Toivottaa
Nimi
Osoite

\$5.50 ilmoitus

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Nimi
osoite

\$1.50 nimi

\$2.00 nimi ja
osoite

Lähetä tervehdyksesi ensi tilassa osoitteella:
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Tervehdyksenne tulee olla toimituksessamme marrask. 25. päivään mennessä. Kaikki tervehdykset julkaistaan jouluk. 6. päivän numerossa.

Huhtala Oil Company ensimmäisessä sijaintipaikassaan.

Kuva: Huhtala Oil Company

Outokumpu tuplasi tuloksensa

Outokummun voitto kasvoi yli kaksinkertaiseksi tammi-elokuussa.

Ruostumattoman teräksen hyvä menekki ja hinta helpottivat Outokummun tulokset. Kuparin ja nikkelin dollarihinnat olivat 40 pro-

senttia ja ruostumattoman teräksen 45 prosenttia korkeammat kuin vuosi sitten.

Ruostumattoman teräksen ohella myös kuparituotteiden ja teknologian myynnin kannattavuus parani. Perusmetallien liike-tulos sen sijaan oli

tappiollinen.

Liikevoiton kasvun myötä Outokummun tulosta paransi rahoituskustannusten supistuminen. Outokummun liikevaihto oli 11.1 miljardia, joltakin satoja miljoonia viimevuotista enemmän.

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntai-illana asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengelliset kokoukset Elm St. Lähetyskirkossa marrask. 5. ja 19. päivinä klo 2:00 ip. Tervetuloa!

Rukoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikku lapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltaisin klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk

Keskiviikkona, lokak. 25. p:nä klo 7:00 ill. englanninkielinen kuoroharjoitus.

Torstaina, lokak. 26. p:nä klo 10:00 aam. naisten raamattutunti.

Perjantaina, lokak. 27. p:nä klo 7:30 Singled Out ryhmä kokoontuu Freedom farmilla.

Lauantaina, 28. p:nä klo 9:00 aam. miesten kuoroharjoitus. Klo 3:00 - 5:00 iltapäiv. All Saint's Party. Kaikki tervetulleita - tuo ystävä tulesasi!

Sunnuntaina, lokak. 29. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten ja korkeakoululaisien raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 5:00 ill. seurakunnan äänestyskokous. Tulkaa joukolla mukaan!

Huom! Marrask. 3-4 p:nä Naisten 1995 Retreat Mont Marie Conference Center, Holyoke, MA. Rekisteröinti ennen lokakuun 24. päivää.

Huom! Syysmyyjäiset marrask. 11. päivä klo 10:00 aam. - 1:00 iltapäiv.

SALATTUA VIISAUTTA

"... niin Hän, joka oli rakastanut omlansa, jotka maailmassa olivat, osoitti heille rakkautta loppuun asti." (Joh. 13:1)

Millä tavalla Jeesus rakastaa?

Hän rakastaa omaan enemmän kuin itseään. Tämä on todellista "Kristuksen rakkautta". Luonnollinen rakkaus rakastaa tapumuksensa mukaisesti. Lain vaatima rakkaus rakastaa sen tähden, että Jumala sitä tahtoo. Se rakastaa velvollisuudesta "... ja lähimmäistään niinkuin itseään..." (Luuk. 10:27)

Mutta Kristuksen rakkaus rakastaa toisia enemmän kuin itseään.

Messiah. Luth. srk. jäsen

FITCHBURG, MA - Myrna Aitta Marseille (yllä) Suomi Collegesta (Hancock, MI) pistäytyi myös Raivaajan toimituksessa äskettäin New York Cityyn, Connecticutiin ja Massachusettsiin suuntautuneella matkallaan. Marseillen vastuulla on collegen toiminnalle elintärkeiden lahjoitusten hankkiminen. Suomi College kuten kaikki muutkin yksityiset colleget ja yliopistot joutuvat kääntymään entisten oppilaittensa, muiden yksityishenkilöiden sekä firmojen puoleen toimintansa takaamiseksi. Yli 90 prosenttia collegen oppilaskunnasta saa jonkinlaista taloudellista apua, collegen osuus on noin miljoona dollaria.

Suomalaisiirtolaisten lapsena Ylä-Michiganissa syntynyt ja kasvanut Marseille asui useita vuosia Chicagon lähistöllä ennen kuin palasi kaksi vuotta sitten lapsuusvuosiensa kotikonnuille ollakseen lähempänä ikääntyvää äitiään. Työskennellessään Suomen Chicagon konsulaatissa Marseille sanoi "huomannensa" suomalaisuutensa. Tutustuessaan suomalaiseen designiin hän oivalsi omanikin tyyliinsä juontavan suomalaisiin juuriinsa. "Nyt arvostan sitä. Tiedän toimivani tietyllä tavalla, koska olen suomalainen", hän totesi naurahtaen.

Suomi Collegella on edessään merkkipäivä: oppilaitos täyttää ensi vuonna sata vuotta. Merkkipäivä huomioidaan erilaisin juhlallisuuksin kautta vuoden. Näistä tullaan kertomaan lähemmin tulevissa numeroissa.

Messiah Lutheran seurakunnan
SYYSLÄHETYSJUHLA

Lauantaina, marrask. 11. p:nä klo 10 ap. - 1 ip.

750 Rindge Road, Fitchburg, MA

Pannukakkua, pullaa ja muita leivonnaisia

Hilloja ja hyytelöitä

Kotitekoista soppaa

Pyhäkoululaisten käsittöitä

Kaikki tulot lähetystyöhön

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853

Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui lokakuun 17 p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm Street.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. "America" ja "Maamme" laulut laulettiin Neima Johnsonin säestäessä. Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin.

Rahalahjoituksia kerholle tekivät Rachel Leppänen \$10.00, miehensä syntymäpäivän muistolle; Olavi ja Sirkka Tastula \$10.00; ja nimetön \$100.00.

Lahjoituksia kahvipöytään

Finnish
Cultural Center
kokoontuu

FITCHBURG, MA - Kaikkia jäseniä kehoitetaan osallistumaan sunnuntaina, marraskuun 5. päivänä klo 2:00 iltapäivällä Saiman Puistossa pidettävään Finnish Cultural Center'n jäsenkokoukseen. Kokouksessa ohjelmamuuksista. Osa on tarpeen keskuksen uuden sijaintipaikan johdosta, osa koskee jäsenien luokittelua ja jäsenmaksuja.

Jäsenkokousta seuraa Suomen puukaupungeista kertova diakuvaesitys ja luento, jonka pitää Arnold J. Aho, Norwichin yliopiston (Northfield, VT) arkkitehtuurin professori.

Professori Aho otti diansa kolmen eri Suomi-matkan aikana, viimeisimmät ovat vuodelta 1989. Eniten kuvia on Raumalta ja Porvoosta. Mukana on myös kuvia Turusta ja Tammisaaresta.

Tilaisuus on maksuton, ja muutkin kuin Finnish Cultural Center'n jäsenet ovat tervetulleita.

Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu.

tehtävät seuraavat: Kaija Pesonen, Irja Alitalo, Taimi Olkkola, Miriam Orava, Rachel Leppänen, Laina Lindsley, Heivi Fiskaali, Aino Virta, Anton Nopanen, Helen Heimö, Anna Niemi, Elsie Desjardins, Tyne Sälö, Ethel Anttonen, Henni Lappalainen, Mamie Lauricella ja Mildred Heino. Eino Takanen on sairaalassa.

Sitten siirryttiin ohjelman puoleen, minkä esitteli Kaija Pesonen, ja se oli seuraava: Anton Nopanen soitti kauniita suomalaisia lauluja nauhalta. Martta Koivisto luki suomalaisesta sanomalehdestä Nokian Mieskuoron raportin heidän matkastaan Amerikkaan. He pitivät konsertin täällä Fitchburgissa.

Kaija Pesonen lauloi "Voi minun kultani" ja "Vaiennut viulu"; Armas Kaukoranta lauloi "Syyspihlajan alla" ja "Ruhtinaan viulu".

jatkuu sivulla 14

Johanna Grüssner
Bandiltä CD

Skandinaavista folkjazzia esittävä Johanna Grüssner Band on parhaillaan uuden CD-levynsä julkistamiskiertueella New Yorkin ja Bostonin alueella.

Ensimmäinen esiintyminen oli perjantaina Manham Clubilla Bronxissa. Sitä seurasi kaksi konserttia Bostonissa, sunnuntainen iltapäiväkonsertti Maison Roberts ravintolassa ja maanantai-iltana Berklee Collegessa.

Edessä on vielä kaksi konserttia Massachusettsissa. Tänään bändi esiintyy klo 8:00 illalla Old Vienna Kaffee Hausissa, 22 South Street, Westboro. Puhelin 508-898-2231. Perjantaina, 27. päivänä klo 7:30 illalla on vuorossa Scandinavian Library, 206 Waltham St., Newton. Puhelin 508-263-8731.

Tanssit
Saiman Puistossa

Lauantaina
lokak. 28. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells Trio
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

**NORTH
END**

SUBARU
MAZDA
ISUZU
SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULOJA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

The Finnish-American

RAIVA AJA

ALMANAKAT

by Helvi Impola

I bought some old Finnish books at the FACS Tori in Fitchburg recently and two of them have turned out to be very revealing and a great deal of fun. They are both calendars and/or almanacs and/or yearbooks (vuosikirja). Finnish people seem to be very fond of these small books that come out yearly. We were given one for the year 1988 from the Raahen Seudun Osuuspankki by a visiting Finnish relative.

Treasure troves

We also have some from the Suomi Conference and some called Siirtokansan Kalenteri put out yearly by the Minnesota Finnish-American Historical Society. They all have the name days for each month in the coming year, important events in Finnish and/or American history, and various other articles of interest including profiles of people in the Finnish-American community.

The two new ones that charmed me were actually quite old. One was put out by the Temperance Society [the Finnish National Temperance Brotherhood] and printed at the Finnish Lutheran Publishing Company in Hancock, Michigan, in 1907 for the year 1908. The other was put out by the Otava Publishing

Below left, illustrations from the 1908 temperance almanac; below right from the 1930 Suomen kuvalehti vuosikirja.

Company in Finland for the year 1930 and was called Suomen Kuvalehden Vuosikirja. (Finland's Pictorial Yearbook — after a very popular Finnish magazine).

Each month's picture

Each month's heading in both these books had a small illustration which I took to the nearest Xerox machine to get enlarged. I was immediately struck by the huge difference in viewpoint between the two. The world had completely changed in a span of 22 years — just one generation.

All the pictures in the 1908 yearbook chronicled the lives of the immigrants in a rural setting, with the activities in January, February, and March being felling trees, hauling logs with teams of horses, and floating logs down the river. April and May are plowing and planting. June has the juhannuskokko, of course. July depicts haying — with a scythe — and August shows a grain harvest, using a binder. September's lady is picking apples from a tree. October has a wagon being pulled by two horses and since it can't be hay in October, it may be corn on the wagon. November shows a house with leafless trees in the

background and December has a family in the living room enjoying a beautiful candle-lit Christmas tree.

Changing times

But how different are the lives of the cousins in Finland just one generation later. In January they're reading and knitting indoors, but by February they're out riding in a great horse-drawn sleigh, and in March they're out skiing. April shows them floating logs down the rivers as their American cousins had in March. May brings vapunpäivä and the student revelry of the first of May. June shows swimming, boating, and fishing. In July they have been making hay, but we catch them pausing for iltapäiväkahvia in the field, and in August they rest and contemplate their drying haystacks. September brings hunting and October is the month of windy and rainy storms. November is pretty cold in Finland so the ice-skating season has started. And the tree is shown again for Christmas, but this time it's a light-hearted look at the difficulties of getting the tree up.

It's all there

The Temperance Society's

Yearbook lists each state's tax revenues from alcohol and tobacco in the year 1906. It also tells us that in April of 1907 there were living in Ishpeming, Michigan, 509 married Finnish men, 447 married Finnish women, 711 unmarried Finnish men, and 157 unmarried Finnish women. 908 of the men were miners.

It even breaks down the immigrant population by the area in Finland from which they came. 112 men and 73 women came from Alahärmä, 122 men and 51 women from Kauhava, but only one man from Mustasaari and one man from Rauma. 148 places in Finland were tallied.

The evils of alcohol

The book has many articles on temperance and a few relevant proverbs such as:

Monta on juonta juopuneella
Vaan ei yhtäkään hyödiä.

A drunk has many tricks
But none of them good.

Alcohol was a big problem in Finland and among Finnish-Americans. Minna Canth's plays attest to its force in Finnish society. My cousin's husband is a social worker in Finland who

works with alcoholics. He says that 10% of the population there does 90% of the drinking or numbers to that effect. A friend says: "Finns tend to do things to extremes — like drinking — and cleaning."

Name changes

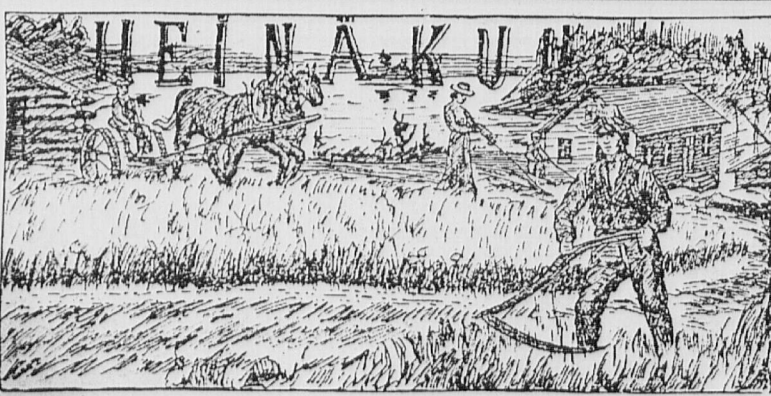
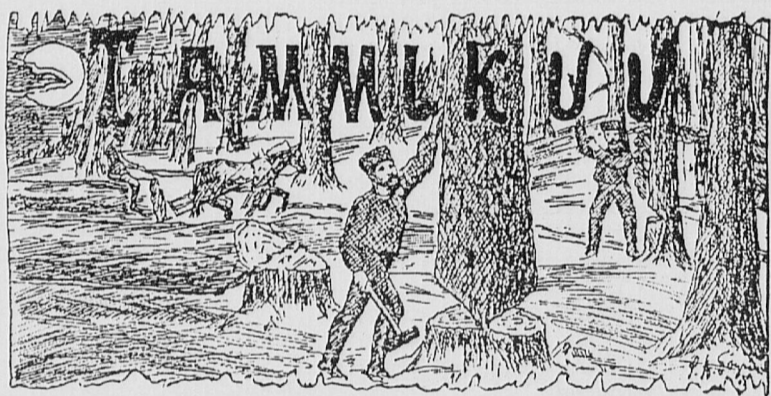
I happened to notice that the names in the *nimipäivä* listings changed over those 22 years. It's hard to read the names because they are printed in the old script, but I noticed that *Eufrosyne* on February 11th is now *Talvikki*. My mother used to call me *Eufrosyne* (Finnish pronunciation) to tease me. And *Ulriikka* (I had a great grandmother named *Ulriikka Eleanora*) is now *Ulla* (July 4th). And where are all the people now who were named Malakias, Sikstus, Bonifacius, Engelbrekt, Jaakima, Tertullianus, Tibertius, Ambrosius, and Waldemar?

And more

The 1930 *Suomen Kuvalehden Vuosikirja* is full of all kinds of information. In the listing of emigration from Finland, I noticed that in the year 1927, 424 people left for the United States, but 5019 left for Canada. If I remember my history correctly it was in 1925 that the United States imposed restrictive quotas.

The book also includes postal and telegraph charges, the cost of

turn to ALMANAKAT page 10

Tiit. 3: 4-7. Luuk. 2: 21. Jos. 24: 14-16.

- 1 K. Uud. v. p. Ⓞ 9,27—15,20
2 T. Aapeli
3 P. Elmo Ⓞ 9,26—15,23
4 L. Ruut [Ⓞ 9,25—15,27

Muisto- ja merkkipäiviä:

14. Sakari Topeliuksen syntymäpäivä (1818).
27. Koulumies, raittiusmies, maatousmies maisteri Bruno Granit-Ilmoniemi 75 v. —

- 1 T. Vappu Ⓞ 4,22—20,14
2 P. Vuokko
3 L. Outi Ⓞ 4,17—20,19

1 Piet. 2: 21-25. Joh. 10: 11-16. Ps. 23.

- 4 S. 2 s. Pääs. i. Laimi

Muisto- ja merkkipäiviä:

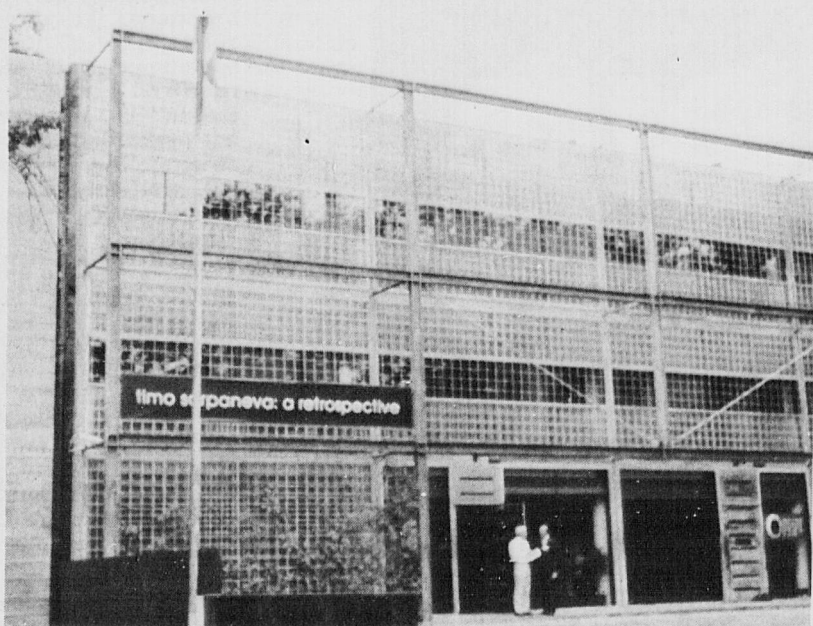
1. Äyriäisten (krapujen) rauhoitusajka alkaa. — Suomal. kirjailijan ja etevän valtiopäivämiehen Edvin Avellanin syntymästä 100 v. — Suomi-yhtiö 40-vuotias

- 1 T. Aaro Ⓞ 3,3—21,44
2 K. Vanamo
3 T. Arvo k. 6,3. Ⓞ 3,5-21,42
4 P. Ulla
5 L. Unto, Untamo Ⓞ 3,8-21,40

Muisto- ja merkkipäiviä:

1. Tästä päivästä on kalastus liikkuvilla rihmapyydyksillä sallittu.
4. J. W. Snellman kuoli v. 1881.
15. Krapujen rauhoitusajan viime-

View taken earlier this year of the Finnish Embassy, 3301 Mass. Ave. NW, Washington, D.C. photo courtesy of Helen Syrjanen

Bus trip to Finnish embassy

FITCHBURG, MA - A two-night bus trip to the Finnish Embassy building in Washington, D. C., Monday through Wednesday, November 27-29, is being sponsored by the Finnish Cultural Center.

The itinerary will feature a tour of the Embassy building on Tuesday morning and while there enjoy viewing the art work of Ulla-Maija Vikman, fabric artist, whose works are currently being exhibited. That evening we will be privileged to attend a private concert by a Finnish men's choir from Espoo, Finland, as guests. A tour of Washington will also be made.

The building is described by the Ambassador of Finland, Mr. Jukka Valtasaari, as a "... showcase of the essence of Finnish architecture and design, and the face of Finland to the United States."

An information sheet from the Embassy states, in part, "The interior is split and visually dominated by a 'Grand Canyon.' This is the term architects Mikko Heikkinen and Markku Komonen have given to the central atrium hall. 'Towers' plated with copper contain meeting rooms, kitchenettes and other service areas in the middle of the canyon. The massive blue beam that runs lengthwise above the canyon supports the copper towers as well as winding staircases and bridges which link the office areas on the canyon sides. Finnish seafaring and shipbuilding traditions are reflected in many interior details and in a sail-shaped canopy cover above a balcony that extends onto the slope behind the building like a pier in a sea of green."

Take advantage of this opportunity to visit this awe-inspiring Finnish Embassy building. Registrations are now being accepted by Toini Laakso from who registration forms are available. Rates are \$229 double occupancy; \$78

additional for single; and \$6 less for triple. Checks are to be made out to Finnish Cultural Center and mailed to Toini Laakso, 535 South St. 4-4, Fitchburg MA 01420 (Tele-

phone 508-343-7234). Full payment must be made at time of registration due to the shortness of time. Early registration is advised.

Toini Laakso

Sports Roundup

by Harri Siitonen

Ritva Lemettinen number one in Chicago Marathon again!

Finnish Olympic team member Ritva Lemettinen, 34, of Seinäjoki, won the Women's Division of the Chicago Marathon for the second time on Oct. 16, with a fine time of 2:28:39, to my knowledge perhaps her personal record. She comfortably defeated second placer Kim Jones, 36, of Spokane (WA), who finished

in 2:31:24.

It seems that the 30-somethings are dominating the 26.2-mile marathon runs these days. The men's winner at Chicago was Eamonn Martin, 37, of England, with a 2:11:18 finish time, topping 25-year-old Carlos Bautista of Mexico by three seconds! Two cheers for the aging!

Sari Essayah races with men

Obviously preparing herself for Olympic competition next year, 1993 World Champion Finnish racewalker Sari Essayah raced with a group of men at the Life College International Invitational Track Meet 10K at Marietta (GA) on Sept. 1. Essayah was the only woman listed in a field of 15 men and finished 14th in 42:48.

The fastest men's time was that of Robert Korzenowski of Poland with 39:15.60.

Keith Luoma wins 10K Michigan walk

Keith Luoma, 33, of Martinez (GA), won a 10km race-walk at Dearborn (MI) on Aug. 27 in 50:39.

He took a third in the Georgia State Games 5 km at Atlanta in 24:02 on July 23 and a sixth at the USATF 5km Championships at Kingsport (TN) on Sept. 16 in 23:44.

Bispala, Anteronen star in Minnesota T&F

Charles Bispala and Russ Anteronen ran away with a goodly share of the awards hardware at the EM "R" Masters/Senior Meet at the University of Minnesota on Aug. 6. Bispala walked away with seven gold medals and Anteronen had two golds, four silvers and one bronze.

Competing in the Men's Age 65-69 Division, Bispala won in the 100M dash (23.65), high jump (3-8), long jump (9-2), triple jump (16-6), shot put (30-9), discus (94-10) and javelin (109-0).

Anteronen's (M45-49) golds came in the 200M dash (27.35) and the triple jump (27-2). He was second in the 100M (12.8), 50M (6.81), high jump (4-6), and javelin (87-0). His bronze was in the long jump (13-6^{1/2}).

turn to SPORTS page 12

Jorma Hynninen scholarship established at University of Minnesota

WASHINGTON, D.C. - A new scholarship carrying the name of acclaimed Finnish concert Hynninen and Paananen performed together opera singer Jorma Hynninen was established October 15th at the University of Minnesota. The amount of the scholarship fund is \$50,000. Annual scholarships will be granted to a gifted baritone studying at the university.

The donor of the scholarship was Aina Swan Cutler of Concord, MA, a second generation Finnish American who also donated \$250,000 to the university for establishing a Finnish music performance fund.

The fund will aid the promotion of Finnish music - classical, jazz and folk music - by sponsoring visiting Finnish performers and composers.

The establishment of the Jorma Hynninen Scholarship was a complete surprise to the baritone. The announcement was made during a concert by the baritone and pianist Ilkka Paananen at the university's Ted Mann Concert Hall.

Prior to the Minneapolis concert Hynninen and Paananen performed together October 10th at the Finnish Embassy in Washington with soprano Jaana Mäntynen and two American artists, soprano Karen Parks and baritone Lawrence Craig.

The concert was sponsored by the Savonlinna Opera Festival and Finnfund. The Washington art and financial world was well represented in the audience as were many international bankers. The concert took place during the annual meeting of the World Bank.

Participating were Finland's Minister of Finance Iiro Viitanen and the head of Bank of Finland Sirkka Hämäläinen, who, with Ambassador Jukka Valtasaari, welcomed the guests. Hämäläinen is a director of Savonlinna Opera Festival, and thus was an appropriate announcer for the concert.

The concert was taped for a future recording.

from Information Finland

Finland's employment program for '96-99 aims at bringing unemployment down to 8-9%

The measures put forward in the employment program will reduce unemployment by approximately 120,000 persons, which will bring the rate of unemployment down to 8-9 per cent by 1999. The central measures outlined in the employment program are the following: easing the taxes on labor; labor market reforms; promoting entrepreneurship; increased provision of education and training; and stimulating the construction activity. The Government has taken a decision in principle on the employment program.

The employment program is fully consistent with the Government's fiscal policy line and with the convergence program for the Economic and Monetary Union, which the Government adopted on September 5, 1995. The employment program will in no way affect the objectives set out in the convergence program. Jointly, the measures outlined in the employment program and in the convergence program will allow the Government's employment target to be met, i. e. unemployment will be reduced by half.

The aimed reduction in unemployment will be brought about by a multitude of different measures. Firstly, the measures put forward in the employment program will positively contribute to the

preconditions for economic growth in the long term. This means moderate wage developments, low inflation and low interest rates, and an easing of taxes on labor. Also the revival of construction activity and the promotion of entrepreneurship will boost growth.

Secondly, new jobs will result from a lowering of the employment threshold, new working time arrangements, more efficient labor market policies and an increased provision of vocational training. The measures seeking to increase flexibility in the labor market were decided upon in joint discussions with the labor market organizations.

Taxation of labor will be eased over the 1996-1999 period. The program involves reductions of both the taxation of earned income as well as employers' social security contributions. The unemployment insurance contributions of both employers and employees will be lowered from their 1993 levels as early as in 1996. Taxes on labor will be reduced further between 1997-1999. The easing of the tax burden will be made possible by the expected reduction in unemployment and by the surpluses of the unemployment insurance fund.

Ministry of Finance
Republic of Finland

'At your service' (from left): David Huhtala, Ellen Huhtala, Richard Huhtala, Peter Huhtala and Paul Huhtala.

Huhtala Oil & Templeton Garage celebrating 50 years

EAST TEMPLETON, MA - Huhtala Oil and Templeton Garage Inc. is celebrating 50 years in business this week.

Festivities began on Saturday, October 21, with a charity golf tournament at Gardner Municipal Golf Course. Although the weather didn't cooperate and the course was soon closed because of the

rain, funds were still raised to benefit food pantries serving Gardner, Templeton, Athol, Ashburnham, Winchendon, Hubbardston, Phillipston and Westminster. The final figures are not in yet, but the total is nearing \$10,000, according to David Huhtala, president of Huhtala Oil. The company donated time on

arrangements for the tournament and sought entrants or companies to help sponsor various holes.

During this week for every gallon of gas sold 2 cents a gallon will be donated to local PTO groups and booster clubs.

On Friday (October 27) from 12 noon to 3 p.m. regular gas

will be sold at .977 per gallon.

Then on Saturday (October 28) there will be an open house at their place of business in East Templeton from 10 a.m. to 2 p.m. with refreshments and entertainment.

These 50th anniversary events are "our way of thanking our customers and the public for their support over the past 50 years," says David Huhtala.

Three generations

October 28 was the day 50 years ago that David's grandfather, the late Toivo Huhtala, purchased a small gas station on Route 2 A from Jack Holmbc.

Toivo's son Richard Huhtala began working for the company on October 29, 1945.

"In 1945 it was strictly my father, one man on the gas pump, one delivering oil and one in the garage," recalls Richard who pumped his first tank of gas on that day.

By 1968, after the business had grown considerably, relocation was necessary because of the construction of Route 2. The present site at 198 Patriots Rd. was purchased from Pat Ouellette and a new building constructed.

Besides the main station and business office on Patriots Rd., Huhtala has a gas station at Oak and West streets in Gardner and negotiations are under way with Shell for another gas station. Huhtala has been selling Shell products as long as it has been in business.

Huhtala Oil and Templeton Garage Inc. currently employs 50 people and has two tankers, nine delivery trucks, 10 service vans, a four-bay garage, full service and gas attendants.

David Huhtala and his brothers Peter and Paul have been involved in the family business since first pumping gas at age 14. Altogether the family has a total of nearly 150 years of involvement in the business, including Richard, 50 years; his wife Ellen, 40 years; David, 19 years; Peter, 21 years; and Paul, 19 years.

Richard Huhtala became president in 1968 when his father retired and has held that office until this year. Although officially retired for a few years, he can often be found helping his sons at the business. Passing the responsibility of running the operation on to his three sons required thought - they couldn't all be president - but he thinks that the corporate structure they have developed will work out well for the company.

He is a member of Hope Lodge of Masons and Aleppo Shrine, Gardner Elks' Lodge, Mr. & Mrs. Club, Lt. Roger P. Warfield Post American Legion of Baldwinville, Ovila Case Post 905 VFW of Gardner, Ridgely Club, Knowlton Foundation, Narragansett Historical Society, Gardner Municipal Golf Course, Otter River Sportsman's Club and Cape Cod Seniors Softball League.

Richard Huhtala sees advertising in Raivaaja as supporting his family's Finnish heritage.

David, of Templeton, is marketing manager in addition to being president. He is chairman of the Narragansett Building Committee, member of the Worcester Polytechnic Institute Alumni Association, vice president of the Mr. & Mrs. Club, treasurer of First Church, Templeton, a volunteer with the sports program at Narragansett Regional High School, member of the Hope Lodge of Masons, Gardner Municipal Golf Course and the Otter River Sportsman's Club. He and his wife Kathie have twin daughters, Alli and Abby.

Ellen Huhtala is vice president of the corporation. She is treasurer of the Mr. & Mrs. Club, member of the Knowlton Foundation, Eastern Star and Otter River Bowling League, past president of the Templeton Women's Club and a former trustee of Heywood Hospital.

Peter Huhtala, of Baldwinville, is director of administration and financial aspects. He is a member of the Bentley College Alumni Association, a volunteer for the Narragansett School Council and an avid golfer and softball player. He is also a member of the Hope Lodge of Masons, Gardner Municipal Golf Course and the Otter River Sportsmen's Club.

Paul Huhtala, of East Templeton, is operations manager, in charge of fuel and gas, garage and burner personnel. He is an active board member of the Snowbound Club. He is also a member of the Hope Lodge of Masons, Gardner Municipal Golf Course and the Otter River Sportsmen's Club. He and his wife Margaret have a daughter Shaina and a son Evan.

Huhtala Oil and Templeton Garage Inc. thinks including donations to area charities in its 50th anniversary celebration is a good way to give back to the communities which have supported the business since 1945.

"We're looking forward to the next 50 years of further growth," David Huhtala said.

One of Huhtala's service vans leaving the company headquarters at 198 Patriots Rd., E. Templeton.

The History of St. John Evangelical Lutheran Church 1894 - 1994

Hard cover - over 120 pages
History of Finns who founded a church of their own faith in Maynard and later relocated to Sudbury.

Order from: St. John Evangelical Lutheran Church
16 Great Rd., Sudbury, MA 01776

\$25.00 plus \$3.00 for postage and handling

Check to: St. John Evangelical Lutheran Church

*Congratulations on your
90 year run
and we wish you
many more years of the same*

**The Finnish Women's
Gymnastic Assoc.**

ALMANAKAT

from page 8

railway tickets, exercises for children, three-minute home exercises for men, exercises for women, important events at home and abroad in 1929, what people should have in their medicine cabinets, and even how a man should dress.

Hännystakki on juhllisena iltapukuna välttämätön. Sitä ei käytetä ainoastaan suurissa juhlissa, vaan myöskin hienommilla päivällisillä (ei kuitenkaan ennen klo 18) vieläpä juhllisemmissa teatteri ja oopperanäytännöissäkin.

Tails are absolutely essential as festive evening dress. They are used not only for important grand occasions but also for fancy dinners (but never before 6:00 P. M.) and for the most gala theater and opera performances.

The Temperance Society Yearbook makes no mention of tailcoats.

Wooden towns of Finland

FITCHBURG, MA - All members of the Finnish Cultural Center are urged to attend a special membership meeting on Sunday afternoon, November 5, 2 p.m. at Saima Park. The purpose of the meeting is two-fold: a. vote on proposed amendments to the bylaws, some of which are necessitated by the Center's no longer being at Fitchburg State College, and b. vote on proposed changes in membership structure and fees.

Following the meeting an outstanding slide presentation with accompanying narration on the "Wooden Towns of Finland" will be presented by Arnold J. Aho, AIA, professor of architecture and program director at Norwich University, Northfield(VT).

Catch a glimpse of medieval times. Hear about Turku's mammoth fire. Get an idea of how life and cities were four to five hundred years ago, plus other interesting scenes and information focusing on wooden towns.

Prof. Aho's slides were taken during three separate trips to Finland, the last one being in 1989. His largest collection is from Rauma and Porvoo. Scenes of Turku and Tammi-saari will also be shown. Some of his resources will be on display.

Guests are welcome but may not vote during the business meeting.

A coffee social will be held after the program.

Toini Laakso

135

new annual subscriptions in RAIVAAJA's 90th anniversary drive.

MORE ARE NEEDED TO REACH THE GOAL!

Have you sent in a new subscription yet?

Seen elsewhere

Prompted by President Bill Clinton's use of the expression "welsh on your debts" that caused a stir among Americans of Welsh heritage, *The New Yorker* published a humorous piece about how imagined similar situations might effect the 1996 presidential campaigns.

One of these segments dealt with Phil Gramm and the Danes, another with Bob Dole and the French, and the third with us Finns and Finland:

"January 1st: President Clinton, whose hopes of reelection have been bolstered by the misadventures of his Republican challengers, today predicted that the Presidential contest would nevertheless be 'a fight to the finish.' A written transcript of the President's speech, distributed to White House correspondents within the hour, clarified the spelling of the phrase but arrived too late to limit the widespread diplomatic damage that had already been done. Initial reports from Helsinki indicate that Finnish armed forces have been stepped up to full 'Orange Blizzard' combat alert in expectation of an imminent attack by the United States. Plans for a counterinvasion are also under way. 'These guys will hit America where it hurts', a source explained.

In Washington, the President, who only last week outraged the Dutch community by recalling that as students he and Mrs. Clinton used to 'go Dutch,' now found himself obliged to mollify American Finns."

MUISTITHAN
UUSIA TILAUKSESI

Elm Street Steam Rooms
"A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10
Th. 4-10
Fri. 3-10
Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

Smörgåsbord & Dance

at
Tamarack Lodge
Voluntown, CT

Saturday, November 4, 1995

Dinner 6:00 - 8:00 p.m.

followed by dancing to

Hannu and Mark Mäkipuro

also

Dennis and Carl Sr. Anderson

For Smörgåsbord reservations call 203-376-0224

Ham Dinner

at the
Finnish Hall
Rt. 169, Canterbury, CT

Sunday, November 5, 1995

1 - 3 p.m.

Adults: \$7.00

Children 12 and under: \$3.00

For information and reservations call Eila Mäkipuro
203-423-3854

Sponsored by Finnish American Heritage Society

FINNISH CULTURAL CENTER

IMPORTANT MEMBERSHIP MEETING

Sunday, November 5, 1995
2:00 p.m., Saima Park, Fitchburg

Agenda items:

1. Vote on amendments to bylaws
2. Vote on changes in membership fees and structure.

Program

Slide-lecture presentation by Architect Arnold J. Aho, AIA
Guests welcome. Free admission

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Kalenteri

CALIFORNIA

Nov. 11-12 - Christmas Bazaar, 10 am-5 pm, Heritage Center, FAHA, 197 W Varano Ave, Sonoma. Sponsored by FAHA.

Dec. 2 - Bake Sale & Joulu Puuro, 10 am, Kaleva Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by FAHA Ladies.

Dec. 3 - Finland's Independence Day Celebration, 2 pm, Kaleva Brotherhood Hall, Berkeley.

CONNECTICUT

Oct. 28 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson. Sponsored by Aura Seura.

Nov. 2 - Finnish American Heritage Society meeting, 7 pm, Finnish Hall, Rt 169, Canterbury.

Nov. 4 - Scandinavian Smörgåsbord & Dance, Tamarack Lodge, Voluntown. Dinner 6-8 pm; followed by dancing to Hannu & Mark Mäkipuro and Dennis & Carl Sr. Anderson. Smörgåsbord reservations: 203-376-0224.

Dec. 5 - Ham Dinner, 1-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Reservations: 203-423-3854. Sponsored by FAHS.

Nov. 6 - Aura Seura membership meeting, 7 pm, Aura Hall, Voluntown.

FLORIDA

Nov. 1 - Finnish-American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish-American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey.

Nov. 3 - Rummage & Bake sale & lunch, 9 am-2 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.

Nov. 11 - Harvest Dance, 8-11 pm, Finnish-American Club, New Port Richey. Music by Just One.

Dec. 3 - Finnish Independence Day program & lunch, 3 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.

MAINE

Nov. 19 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, West Paris. Program: Honoring Our Veterans.

MASSACHUSETTS

Oct. 28 - Halloween Party, UKTS camp, 83 Suomi Rd (off Route 36), Pembroke. For more info: 617-293-9837. Sponsored by UKTS.

- Young People's Halloween Party, 2-4 pm, Viking Club, Braintree. For reservations: 508-580-1356.

- Halloween Party, 6 pm, Fort Pond, Littleton. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.

- Halloween Dance, 8 pm-midnite, Viking Club, Braintree. Music by Kurt.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

Oct. 31 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Nov. 5 - Finnish Cultural Center membership meeting, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Voting on bylaw amendments. Program: "Wooden Towns of Finland" by Arnold J. Aho.

Nov. 7 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, Fitchburg.

Nov. 11 - Holiday Fair, 9 am-2 pm, Elm Street Church, Fitchburg. Finnish pastry, pannukakku, coffee & coffeebread included in the offerings.

- Fall Mission Festival, 10 am-1 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. Offerings include pannukakku, Finnish coffeebread.

Nov. 12 - Finnish American Club of Rutland annual meeting, Community Hall, Rutland.

Nov. 15 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, W. Barnstable Community Building, Rt 149, West Barnstable.

Nov. 18 - Finnish Independence Dinner Dance, Westminster Country Club, Ellis Rd, Westminster. Baked stuffed chicken or roast pork dinner. Music by Bert Stromholm. Advance sale tickets only. Tickets available at Raivaaaja. Sponsored by Finnish Memorial Foundation.

MICHIGAN

Nov. 4 - New Generation meeting, 10 am-noon, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills.

- Las Vegas Nite, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 11 - FCA Bazaar, 9 am-3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 9 - Pikku Joulu Celebration, 2 pm, Marne United Methodist Church, Marne. Sponsored by Finnish American Society of West Central Michigan.

Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

Dec. 9 - Pikku Joulu Celebration, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Catering by Soile Anderson. Sponsored by FACA.

NEW YORK

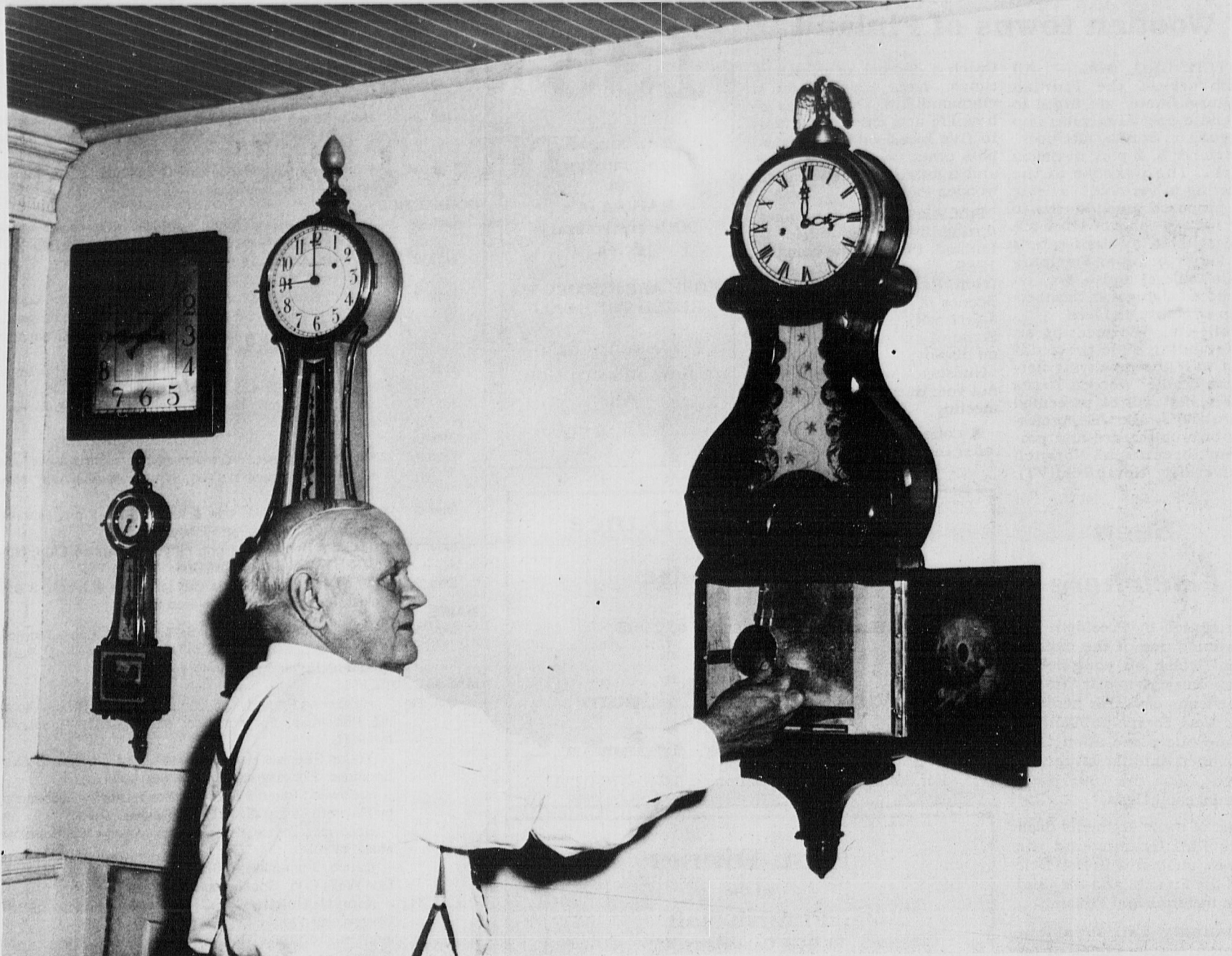
Nov. 10 - Finlandia Foundation Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, 6th floor, 593 Park Ave, New York.

Dec. 3 - Finnish Independence Celebration, 2 pm, Park Ave Methodist Church, 106 East 86th St at Park Ave, New York. Guest speaker: Wilhelm Breitenstein, Finnish ambassador to the UN.

OREGON

Nov. 9 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 N. E. Stanton, Portland.

Events subject to change without notice

Time to change the clocks

Daylight savings time ends this weekend, and the above old photograph came to mind because of this semi-annual clock changing chore. Taken in the early 1950s it shows the late veteran horologist A. William Koski (1872-1960) in his Main St., Fitchburg (MA), shop proudly displaying the eight-

day chiming lyre banjo clock he rebuilt from an antique mirror banjo clock. This photograph comes from a negative in the George Boyer collection at the Fitchburg Historical Society.

ASF translation prize to Sonia Wichmann

NEW YORK, NY - The American-Scandinavian Foundation is pleased to announce that Sonia Wichmann has been unanimously chosen the winner of its 16th annual translation prize competition. Her prizewinning translation was an English rendering of portions of the Finland-Swedish novel *Chitambo* (1933) by Hagar Olsson (1893-1978), critic, novelist and dramatist.

The judges praised Ms. Wichmann for meeting the manifold challenges of the text on every page. They stated:

"Hagar Olsson's sometimes girlish and impassioned, sometimes graceful and elegant, sometimes quirky and comical prose has been done full justice in this translation."

Three experts judged the 21 entries in the 1995 competition, evaluating them without knowledge of the translators' identities. The panel was comprised of Prof. George C. Schoolfield of Yale University (chairman), Ms. Kjersti Board, a translator, editor and former prizewinner (1982) and Ms. Elisabeth Dyssegard, an editor at Farrar, Straus & Giroux Inc., the New York publishing house.

As winner, Ms. Wichmann receives a \$2,000 honorarium and a commemorative bronze medallion. An excerpt of her prizewinning submission will be published in the winter 1995 issue of *Scandinavian Review*. Ms. Wichmann, who is of Finland-Swedish parentage, is a graduate student in Scandinavian literature at the University of Washington in Seattle.

The judges recommended for honorable mention the translation of selected poems from 1980 and 1987 by Paal-Helge Haugen (born 1945), who writes in *nynorsk* (New Norwegian), Norway's "other" language, which has its roots in rural dialects. For the elegance and care of his Haugen renderings and his truth to the text's intentions and manifold undertones, Roger Greenwald will receive the Inger Sjöberg Prize of \$500 and a bronze medallion. Mr. Greenwald is director of the Writing Center at Innis College in the University of Toronto.

The ASF translation prize is the only one of its kind offered for English translation of Nordic literature. It is awarded by The American-Scandinavian Foundation annually for the finest translation of prose or poetry by a Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian or Swedish author born after 1800.

ASF

What's cooking Finland

The Finland Trade Center in New York has announced a TV series on CNN this fall entitled "What's Cooking Finland" with food reporter Burt Wolf.

The following are initial airing dates for the CNN spots in the United States. The segments will air twice on the days noted; one airing between 9 and 10 a.m. and the second at approximately 11:20 a.m. (times are Eastern).

Monday, Oct. 30 - Swiss Cheese from Finland

Monday, Nov. 6 - Sibelius' Steak/Finland

Monday, Nov. 13 - A Roe of Fish Eggs/Finland

Monday, Nov. 22 - A Finnish Food Market

Monday, Dec. 4 - Some Foods of Finland.

Another segment, Flatbreads of Finland, was scheduled for airing on Oct. 23.

"What's Cooking Finland" with Burt Wolf will be aired on PBS beginning in January 1996 in a series of half-hour programs. The airing dates will be posted at a later date.

SPORTS

from page 9

Herrala in 10-miler

Walter (Wally) Herrala, 50, of Ann Arbor (MI), won in the Men's Age 50-54 Masters Division at the Crim 10-mile Running Race at Flint (MI) on Aug. 26 in a time of 57:57.

Kilpeläinen wins in masters pole vault

Matti Kilpeläinen of Michigan won the pole vault in the Men's 45-49 age group in the USATF Midwest Regional Masters Track and Field Championships at Indianapolis on Aug. 12. His mark was 12' 11^{1/2}", or 3.95 m.

Vesala third in Canada Ironman

Teemu Vesala of Jyväskylä, Finland, finished third in the Ironman Canada Triathlon in a total time of 8:45.10.

The article in the October *Competitor* magazine did not cite the place and date of the event, nor did it include the times and distances of the swim, bicycle and running legs.

Winner was Michael McCormick of Auburndale (MA) in 8:31:55.

The perfect gift any time of the year:
A SUBSCRIPTION TO RAIVAAJA

NOW IS THE TIME TO SUBSCRIBE TO RAIVAAJA

This year we are celebrating RAIVAAJA's 90th anniversary. The paper is here to serve all Finnish Americans; it is a vital information link for us all. It reports on happenings in Finnish American communities across the country. It is also a bridge to Finland, giving news and information not usually found in other American publications. It helps us learn and explore our history and culture.

For RAIVAAJA's 90th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 900 NEW SUBSCRIBERS FOR THE 90TH!

And here's something to help get this subscription drive going: a drawing will be held on December 31, 1995, with cash prizes of \$200, \$100 and \$50. Here's how to make sure your name is included in the drawing:

- Be a RAIVAAJA *asianties* (agent) and sign up a NEW 12-month subscription order... a friend, relative, someone who just moved into town. When you send in the order, be sure to include your name with the new sub - both names will be included in the drawing!
- Give a one year NEW gift subscription. Here again both your and the gift recipient's name will be included.
- And, if by some rare fluke you do not already subscribe to RAIVAAJA, enter your own NEW 12-month subscription and your name will be included.

(For purposes of this drawing, a new subscriber hasn't subscribed to RAIVAAJA during the past 12 months)

Remember, EVERY time you send a NEW subscription we'll add both names to the drawing pool. The more new subscribers you sign up the better are your chances of winning!

So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead!

Marita Cauthen
Editor

RAIVAAJA FOR A FRIEND

Now you, RAIVAAJA's friend, have a timely opportunity to introduce your newspaper to your friends, relatives and acquaintances during its 90th anniversary year.

We hope that you see to it that you'll get at least ONE new subscriber during the anniversary year. There is no better birthday present for RAIVAAJA!

The subscribing is easy, all you have to do is fill in the coupon and mail it to us today!

SUBSCRIPTION COUPON

Participate in RAIVAAJA's 90th anniversary year campaign to increase the number of our current subscribers by 900 by the end of the year. Both the new subscriber and the agent get to participate in a drawing taking place December 31, 1995. Annual Subscription rates: USA - \$23.00, Foreign - \$28.00

Subscriber's name _____

Agent (if different) _____

Address _____

Address _____

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Presidentti Martti Ahtisaari ja Ison-Britannian pääministeri John Major ovat yhtä mieltä siitä, että EU:ta pitää laajentaa.

"Jatkuvan muutosprosessin tuloksena jäsenmaiden määrä voi tulevaisuudessa kaksinkertaistua. Vuoden 1996 hallitusten välisen konferenssin tulisi helpottaa Euroopan unionin laajenemisen taloudellisia ja institutionaalisia edellytyksiä", Ahtisaari sanoi puheessaan Kuninkaallisessa kansainvälisten asiain instituutissa Lontoossa nelipäiväisen valtiavierailunsa toisena päivänä.

Ahtisaari hahmotteli puheessaan uutta kolmitoista maailmanyhteisöä. Sen suuret toimijat ovat Euroopan unioni, Yhdysvallat ja Venäjä.

Ahtisaari totesi Suomen olevan valmis yhteistyöhön Naton kanssa, kun se kehittää mantereelaajuuksia kumppanuutta rauhan turvaamiseksi.

"Tämä ei meidän kohdalamme merkitse ensimmäistä askelta tiellä Natoon. Sitä me emme harkitse."

Teollisuusliitossa Ahtisaari teki selväksi myös Suomen EMU-linjan.

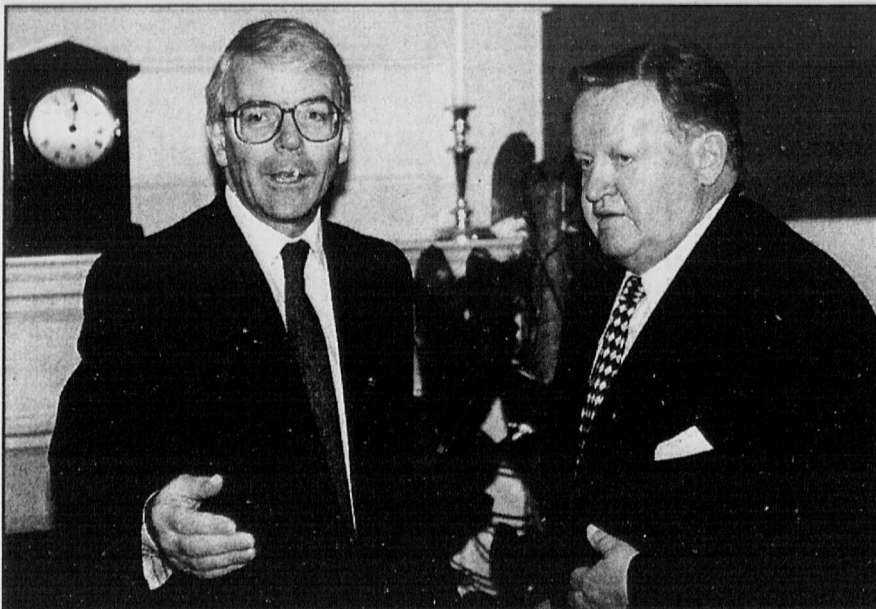
"Meidän tarkoituksemme on olla niiden maiden joukossa, jotka ensimmäisinä siirtyvät EMU:n kolmanteen vaiheeseen."

Presidentti tyytyväinen

Ahtisaari sanoi olevansa erittäin tyytyväinen Englannin valtiavierailuunsa. Hänen mukaansa jo pelkät kauppaluvut osoittavat, että maassa on myönteistä kiinnostusta Suomea kohtaan.

Englanti on Suomelle hyvin tärkeä maa sekä poliittisesti että taloudellisesti, sanoi presidentti lehdistötilaisuudessaan Lontoossa keskiviikkona.

Suomen tulopolitiittiset rat-

Presidentti Martti Ahtisaari luonnehti mielenkiintoiseksi Englannin pääministeri John Majorin kanssa käymiään keskusteluja.

Ahtisaari tyytyväinen Englannin vierailuun

kaisut ovat Ahtisaaren mukaan saaneet Englannissa selvästi myönteisen vastaanoton sekä pienen ihmettelyn osakseen siitä, miten tällaista on voitu saada aikaan.

Keskusteluja pääministeri John Majorin kanssa presidentti Martti Ahtisaari luonnehti hyviksi ja mielenkiintoisiksi. Tärkeimmällä sijalla olivat Euroopan unioniin liittyvät kysymykset, mm. unionin laajentuminen.

Euroopan talous- ja rahallittoa Emua käsiteltiin vain ohimennen. Ahtisaari ja Major jakoivat yhteisen huolen siitä, miten Eurooppaa tullaan jatkossa kehittämään. He olivat yhtä mieltä siitä, että EU:ta tulee laajentaa.

Suomella ei ole vielä mitään päätöstä siitä, miten se mahdollisesti osallistuu Bosnian rauhansopimuksen toteuttamiseen. Ensinnäkin on nähtävä, millainen rauhansopimus syntyy, huomautti presidentti. Tähän mennessä ei vielä ole saatu aikaan muuta kuin tulitaukosopimus.

Ahtisaari totesi, että Suomi on jo nyt mukana operaatioissa. Makedonian operaatio on osoittautunut yhdeksi onnistuneimmista, ja todennäköisesti Suomi joutuu harkitsemaan toiminnan jatkamista.

Suomalaisten tapaaminen

Presidentti Ahtisaari ja rouva Eeva Ahtisaari tapasivat Britannian valtiavierailunsa kolmantena päivänä Lontoossa asuvia suomalaisia. Lontoon merimieskirkossa oli kohtainen tunnelma, kun suomalaisperheet lapsineen tulivat ihmettelemään korkearvoisia vieraita. Ahtisaaret vierailivat päivän aikana myös brittiläisissä tiedotusvälineissä ja Suomen Lontoon instituutissa.

Illalla presidentti tarjosi Suomen suurlähetystössä illallisen kuningatar Elizabethille ja prinssi Philipille sekä kuningattaren sisarelle prinsessa Margaretille ja pojalle, Walesin prinssi Charlesille.

BBC:n Europe Today -ohjelmassa Ahtisaari toisti ehdotuksensa, että Venäjä, EU ja Yhdysvallat ryhtyisivät käymään pysyvää poliittista dialogia mm. huippukokousten kautta. Ahtisaari iloitsi lähehtyksissä jälleen siitä, että valtiavierailu Britanniaan on toteutunut hänen presidenttikautensa alkuvaiheessa.

Myös rouva Eeva Ahtisaari oli hyvillään loistokkaan vierailun lämpimästä tunnelmasta.

Esimerkkinä kuningatar Elizabethin välittömyydestä rouva Ahtisaari kertoi päivällä sattuneen tapahtuman: presidenttiä kuljettanut Rolls Royce oli sattumalta ohittanut Lontoon ruuhkassa kuningatar Elizabethin Rolls Roycen.

"Kuningatar vilkutti ikkunasta iloisesti hymyillen kuin vanha tuttu", rouva Ahtisaari kertoi.

Rouva Ahtisaari mainitsi myös prinssi Charlesilta saamansa kirjan, johon oli koottu tämän itsensä "herkällä kädellä" maalaamia akvarelle-

ja. Kirjasta saadut tulot käytetään nuorille suunnattuihin stipendeihin.

Prinssi Charles oli tiistain illallisella Buckinghamin palatsissa kertonut rouva Ahtisaarelle, miten paljon maalaaminen hänelle merkitsee. Toisella puolellaan istuvan prinssi Philipin kanssa rouva Ahtisaari oli keskustellut ortodoksisesta uskosta, johon prinssi Philip on alun perin kastettu. Alle vuoden ikäisenä hänet oli kuitenkin liitetty anglikaaniseen kirkkoon. Presidentin seurueeseen kuuluva ulkoministeri Tarja Halonen keskusteli prinssi Philipin kanssa luonnonsuojelusta. Prinssi Charlesia ja Tarja Halosta kiinnostivat arkkitehtuuri ja taiteet.

"Mainettaan parempi", oli ulkoministerin arvio prinssi Charlesista.

SUOMELLA... jatkoa etusivulta

kotisivulta tai vaikkapa Suomen virtuaalisesta suurlähetystöstä.

Ulkoministeriö on pystyttänyt Suomelle virtuaalisen suurlähetystön, joka lienee lajissaan maailman ensimmäinen. Näyttävästi toteutetuille sivuille on koottu yhteystiedot Suomen kaikkiin edustustiloihin ja konsulaatteihin eri puolille maailmaa.

Tarjolla on myös tietokantahaku, johon löytyy 30 viimeistä uutista, jotka käsittelevät joko suoraan tai sivuten lukijan haluamaa aihetta.

Suomen virtuaalinen suurlähetystö: <http://www.mofle.fi/fennia/um/>

KULTAISEN... jatkoa sivulta 7

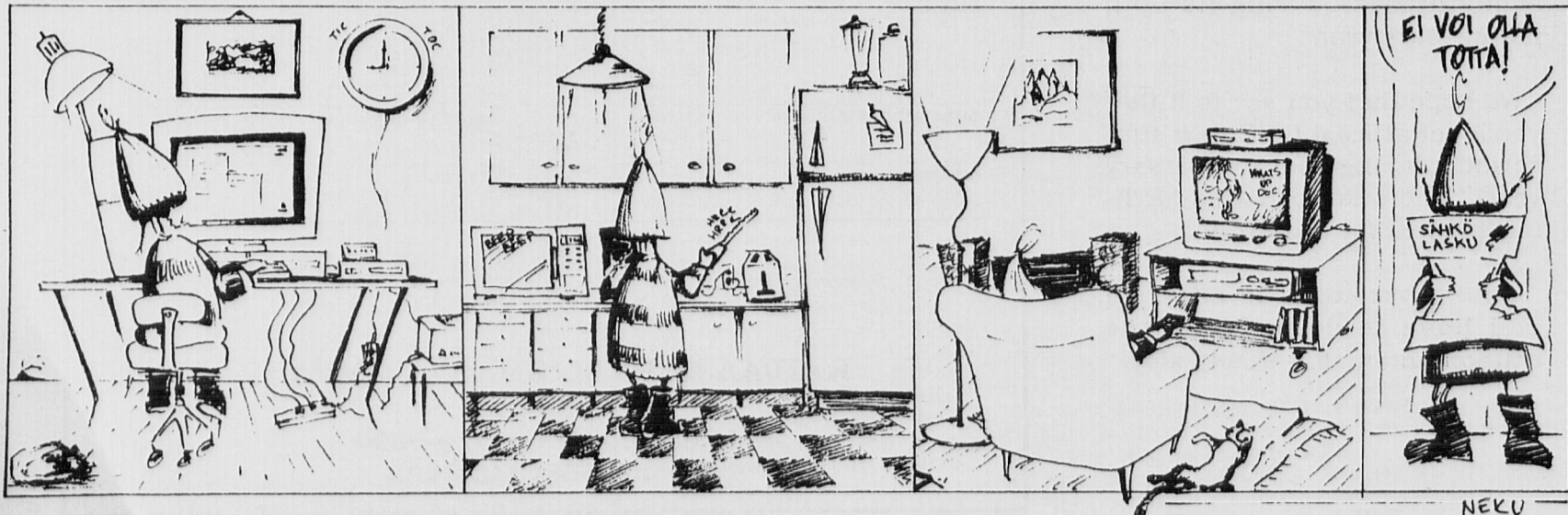
Mildred Heino luki Pikku Kallen vitsejä.

Anton Nopanen lauli "Läksin minä kesäyönä käymään" ja "Olet maamme armahin Suomen maa". Nopanen vielä soitti nauhalta kaunista musiikkia.

Kahvin haju kutsui pöydän ääreen.

Mildred Heino

SÄHKÖ KATKO

NEKU

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Hallitus esitti
työllisyysohjelmansa

Pääministeri Paavo Lipponen (sd) ei salannut tyytyväisyyttään esitellessään hallituksen uutta työllisyysohjelmaa eduskunnalle torstaina. Hän piti esitystä laajana kokonaisuutena, jossa työttömyyden alentamiseen pyritään toisiaan täydentävillä "monipuolisilla toimenpiteillä".

"Vakuutan, että selvityksistä syntyy tuloksia", Lipponen totesi niille edustajille, jotka arvelivat hallituksen vain "selvittelevän".

Lipponen mukaan valmistella on "merkittäviä työlaainsäädännön uudistuksia". Tärkeimmät niistä liittyvät epätyöllisissä työsuhteissa olevien aseman parantamiseen ja työaikalaain kokonaisuudistukseen.

"Periaatepäätökseen sisällytyistä työelämän toimenpiteistä hallitus on päässyt yhteisymmärrykseen työmarkki-

najärjestöjen kanssa, joten niiden toteuttaminen on varmallalla pohjalla."

Hallituksen ehdotuksia:

Palkansaaajien työttömyysvakuutus alenee 1.5 prosenttiin (nyt 1.87 prosenttia).

Työnantajien työttömyysvakuutusmaksu alenee prosenttiin alle viiden miljoonan palkkasummasta ja neljään prosenttiin yli viiden miljoonan palkkasummasta (prosentit nyt 2 ja 6.1).

Irtisanomisaika lyhenee kahdesta kuukaudesta yhteen alle vuoden työsuhteissa. Yli 10 hengen irtisanomisissa yt-neuvottelu-aika lyhenee kolmesta kahteen kuukauteen.

Sopimusten mukaiset työaikajoukot sallitaan myös järjestäytymättömille yrityksille.

Työvuorottelutapojen edistämistä.

Kettutyttöiltä tietopaketti turkistarhauksesta

Ystävämme Kettu -yhdistys esitteli äskettäin tietopaketin turkistarhauksesta. Paketin ovat laatineet Pohjanmaan turkistarhoille toukokuussa iskeet nuoret Mia Salli ja Minna Salonen. Sitä voivat lainata muun muassa Suomen koulut.

19-vuotiaat Salli ja Salonen vastustavat kiivaasti kettutarhausta. Toukokuussa he avasivat kahdessa tarhassa Pohjanmaalla kettujen häkkiä. Osa eläimistä kuoli. Tyttöjä ei vielä ole tuomittu tai vapautettu teostaan.

Toukokuun jälkeen he perustivat Ystävämme Kettu -yhdistyksen. Nyt he ovat laatineet 12-sivuisen tietopaketin nimellä Turkistarhaus Suomessa 1995. Tyttöjen mukaan materiaalin tiedot pohjautuvat uusiin tietoihin, joita he ovat keränneet muun muassa ympäristökeskuksista, maa- ja metsätaloustieteiden tutkimuslaitoksista, eläinsuojeluviranomaisilta ja turkistarhaajien omista julkaisuista.

Metsäyhtiöllä
hieno tulos

Suomen metsäyhtiöt kirjaavat odotetusti tältä vuodelta huimat tulosparannukset. Tästä vuodesta tulee metsäteollisuuden historian paras.

Tammii-elo-kuun osavuosi-katsauksessa Kymmenen voitto rahoituserien jälkeen nelinkertaistui, Yhtyneiden Paperitehtaiden lähes kaksinkertaistui, Enso-Gutzeitin yli kaksinkertaistui ja Ensoon fuusioituvan Veitsiluodon kolminkertaistui.

Yhtyneet keräsi tammi-elo-kuussa 2,5 miljardin markan voiton. Sekä Kymmenen että Enson voitot olivat kaksi miljardia. Veitsiluodon voitto oli lähes 900 miljoonaa markkaa.

Yhtiöiden liikevaihtojen kasvua siivitti etenkin hintojen reipas nousu, mutta myös myyntimäärät lisääntyivät selvästi. Lähes kaikki metsäyhtiöiden toimialat tekivät järeää tulosta. Sahat tosin alkoivat kärsiä yllätyksistä, ja sahojen tuotantoa rajoitettiin edelleen.

Pormestarikisasta
kaksinkamppailu

Kilpa Helsingin ylipormestarin paikasta tiivistyy odotetusti sosialidemokraattien ja kokoomuksen kaksinkamppailuksi.

Demarien ehdokkaaksi on nousemassa nykyinen apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen. Kokoomus päättäne omasta nimestään parin viikon kuluttua. Molemmat ryhmät soittelevat nyt seirenninlauluja vihreille, jotka tavoittelevat apulaiskaupunginjohtajan postia.

Emu edelleen kinan aiheena

Presidentti Martti Ahtisaari katsoo, että Suomesta tulee Euroopan talous- ja rahalliton Emun jäsen.

"Olemme mukana Euroopan unionin jäsenenä Maastrichtin sopimuksen mukaisesti", Ahtisaari sanoo *Lakimiesuutisten* 50-vuotisjuhlanumerossa.

Maastrichtin sopimuksen mukaan rahallitton ovat sitoutuneet kaikki EU-maat paitsi Britannia ja Tanska, jotka voivat halutessaan jäädä pois Emun kolmannelta vaiheesta eli yhteisestä keskuspankista ja rahasta.

Suomessa on viime päivinä keskusteltu siitä, onko Suomi jo sitoutunut Emuun.

Pääministeri Paavo Lipponen (sd) korosti äskettäin, että komissio ei voi määrätä Suomen osallistumisesta. Suomessa jäsenyydestä päättää eduskunta, Lipponen tähden.

Ahtisaari ei ota lakimiesten lehdessä kantaa viime päivien keskusteluun, koska haastattelu on tehty viikkoja sitten. Presidentti muistuttaa, että Emun ydinajatus on EU-maiden kansantalouksien vahvistaminen ja hyvinvoinnin edellytysten parantaminen.

"Nyt nämä ovat jossain määrin uhattuina. Suomen kannalta on arvokasta, että talous- ja rahalliton oloissa taloudellisen kehityksen vakaus ja ennustettavuus lisääntyy, jolloin myös korkoerot voivat tasaantua ja työllisyys parantua."

Myös yhteinen valuutta parantaa Ahtisaaren mukaan talouden edellytyksiä.

"Kansalaisten hyvinvointi ja sisämarkkinoista koitua kokonaistaloudellinen hyöty kasvavat, kun valuutanvaihtokustannukset ja kurssiriskit häviävät ja kaikki toiminnat yksinkertaistuvat ja tehostuvat.

Eurovaluutasta tulee aikanaan vahva kansainvälinen valuutta dollarin ja jenin rinnalle", presidentti ennustaa.

Pekkarinen tiivisti Lipposelta useaan otteeseen, aikooko hallitus tuoda Emu-lait eduskunnalle tiukennetussa eli perustuslain säätämisyhteistyössä. Hän vetosi eduskunnan hyväksymään liittymissopimukseen.

"Lait tulevat eduskuntaan asianmukaisessa järjestyksessä", Lipponen vastasi ja totesi, että on ennenkaikasta antaa vielä käsittelyjärjestyksessä lausuntoja.

Oikeusministeri Sauli Niinistö (kok) mukaan Emulakien säätämisyhteistyö on täysin eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsissä.

"Tässä talossa tutkitaan, miten asiassa edetään", Niinistö sanoi.

Lipponen muistutti, että Emun tekniset valmistelut ovat EU:ssa parhaallaan menossa. Päätöksenteko liittymisestä voi olla edessä parin vuoden päästä.

Lipponen ja keskusta vastakkain

Pääministeri Lipponen ja keskusta kinasivat eduskunnassa viime viikolla liittymisestä Emun kolmanteen vaiheeseen.

Eduskunnan kyselytunnilla olivat pääasiallisesti vastakkain pääministeri ja edellisen hallituksen keskustalaiset ministerit Mauri Pekkarinen ja Tytti Isohookana-Asunmaa.

Marieberg osti lisää Aamulehteä

Ruotsalainen Tidnings AB Marieberg on nostonut omistussuuttaan Aamulehti-yhtiössä. Ruotsalaisyhtiöllä on jo runsas viidennes Aamulehdestä.

Marieberg ilmoitti äskettäin ostaneensa 479,000 Aamulehti-yhtiön ykkösarjan osaketta. Hankittu erä vastaa 6.9:ää prosenttia Aamulehden osakepääomasta ja 10.8:ää prosenttia äänivallasta.

Osakekaupan jälkeen Mariebergin osuus Aamulehden varsinaisesta osakepääomasta nousee 13.1 prosenttiin ja äänivallasta 12.5 prosenttiin.

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS
SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Helsinki satsaa kulttuuripääkaupunki - hankkeeseen

Helsingin mahdolliselle kulttuuripääkaupunki 2000 - hankkeelle on budjetin perusteella luvassa näyttävä kulttuurin juhluvuosi. Tavoitteena on 300 miljoonan markan potti.

Apulaiskaupunginjohtaja Antti Viitnikan mukaan rahoitukselle pyritään hakemaan kolmikantaperiaate, jossa mukana olisivat valtio, elinkeinoelämä ja kaupunki. Rahaa kuluu ennen muuta markkinointiin ja ohjelmistoon. Suuria investointeja ei tarvittaisi, sillä ajankohtaiset rakennushankkeet, kuten nykytaiteen museo toteutuvat omla teitään.

Museokorttelin kesä menestys

Tampereella sijaitsevan Amurin työläismuseokorttelin kulunut kesä on ollut museon 20-vuotisen historian vilkkain. Museo yltää 25,000 kävijään.

Museokortteli kertoo tamperelaisten elämästä runsaan 100 vuoden ajalta.

Keväällä kortteliin avattiin näyttelytalo ja siinä toimiva kahvio Amurin Helmi. Kahvio houkuttelee museoon kävijöitä, joita aikaisemmin korttelissa ei ole näkynyt.

Kaurismäki ja Pellonpää Kuopion Vilimien pääosissa

Torstaina alkava Kuopion Vilimit-elokuvataapahtuma esittelee 100-vuotiaan elokuvan historiaa. Nyt kahdeksatta kertaa järjestettävään tapahtumaan ohjaajavieras on **Aki Kaurismäki**, jonka tuotanto esitetään kokonaisuudessaan.

Vilimeissä nähdään keskeinen osa näyttelijä **Matti Pellonpään** elokuvavaroista, joten tapahtuma on päätetty omistaa heinäkuussa kuolleen taiteilijan muistolle.

Kuopion musiikkikeskuksessa järjestetään torstai-iltana elokuvan juhluvuoden kunniaksi elokuvakonsertti. **Erkki Kivijärven** ja **Harry Roock Hansenin** vuonna 1926 ohjaama mykkäelokuva **Murtovarkaus** esitetään Kuopion kaupunginorkesterin säestyksellä. Orkesteria johtaa kapellimestari **Sauli Huhkala**.

Elokuvateatteri Kuvakokossa nähdään Suomen elokuva-arkiston restauroimia kotimaisia klassikkoja, mm. **Nyrki Tapiovaaran** ja **Maunu Kurkvaaran** elokuvia. Elokuvan historiaan saadaan valaistusta myös savolaisesta

Kaurismäen veljeksistä on Aki vuorostaan valokeilassa Kuopion Vilimit-tapahtumassa.

perspektiivistä. Tutkija **Outi Vuorikari** on selvittänyt elokuvan vaiheita Kuopiossa. Tämä tutkimus julkistetaan tapahtuman päätöspäivänä sunnuntaina.

Kaurismäeltä esitetään yksitoista pitkä elokuvaa sekä lyhytelokuvia. Elokuvien pohjalta pidetään perjantaina

suomalaista yhteiskuntaa peilaava Boheemit ja B-ihmiset -seminaari. Kaurismäki kertoo urastaan ja elokuvista yleisilaisuudessa lauantaina.

Elokuvat alkavat pyöriä torstaina jo ennen puolta päivää. Kaurismäen teoksia esitetään myös Kuopion torilla ja ravintola Henry's pubissa.

Helsingin juhlatuokkien hallitus eroaa

Helsingin juhlatuokkien hallitus ja hallinnonjohtaja Virpi Nurmi eroavat. Toisen valtiovarainministerin Arja Alhon johtama hallitus ei nauti enää Helsinki-viikon säätön hallintoneuvoston luottamusta.

Helsingin juhlatuokki tuotti tänä vuonna vajaan kymmenen miljoonan markan tappion. Säätön nykyinen hallitus on ehdottanut tappion hoitamista lainan turvin.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan pankinjohtaja Harri Holkerin mukaan ongelma on kuitenkin niin suuri, että Helsingin valtuuston on päätettävä juhlatuokkien tulevaisuudesta. Valtuusto yrittää tehdä päätökset jo kuukauden kuluttua.

Viipurin kirjaston korjaus etenee

Alvar Aallon suunnitteleman Viipurin kirjaston korjaus on hidasta, mutta etenee.

"Aallon arkkitehtuurin ystävät eri puolilla maailmaa tulevat apuun ja kirjasto on restauroitu Aallon syntymän satavuotisjuhlien vuoteen 1998 mennessä", uskoo Viipurin apulaiskaupunginjohtaja Boris Pevtsov.

Suomen ympäristöministeriön lähialuerahoista on korjaustöihin saatu 240,000 markkaa ja äskettäin kirjastoon tutustunut ympäristöministeri Pekka Haavisto sanoi keskustelewansa mahdollisesta lisärahoituksesta opetusministeri Claes Anderssonin kanssa.

Suomenlinnan taidekeskus uhattuna

Suomenlinnassa toimivan Pohjoismaisen taidekeskuksen henkilökunta tyrmistyi äskettäin, kun se sai kuulla keskuksen lakkautusuhasta. Taidekeskuksen tulevaisuus on vaakalaudalla, koska pohjoismainen ministeriöneuvosto haluaa supistaa budjettiin vahvasti.

Neuvoston erityistyöryhmän tekemässä kartoituksessa taidekeskus on yksi 19 yhteis-pohjoismaisesta instituutiosta, joiden rahoitus lopetetaan vuoteen 1997 mennessä. Pohjoismaiset yhteistyöministerit käsittelevät asiaa lähipäivinä. Lopullisen päätöksen tekee Pohjoismaiden neuvosto kokouksessaan Kuopiossa kuukauden kuluttua.

Pohjoismaiden taidekeskus on toiminut vuodesta 1978 lähtien Suomenlinnassa. Sinä aikana se on kehittänyt ja tiivistänyt taiteen yhteistyötä kolmella sektorilla: Pohjoismaiden alueelle, Pohjoismaiden, Baltian ja Venäjän välillä sekä EU-mailhin päin.

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo.
For Pori,* Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm.
And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES